

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

ᠳᠣᠷᠨᠣᠭᠣᠪᠢ ᠠᠶᠢᠮᠭᠢᠨ
ᠨᠢᠶᠢᠭᠦᠮ, ᠡᠳᠢᠶᠢᠨ ᠵᠠᠰᠭᠢᠨ
ᠲᠠᠨᠢᠯᠴᠠᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ
ᠲᠡᠭᠦᠨ

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

2019/12

Мэдээллийн нэгдсэн лавлах: WWW.1212.MN

ГАРЧИГ

Товч танилцуулга.....	1-19
Нийгэм, эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүд.....	20
Нэг. Хүн ам.....	21-22
Хоёр. Эрүүл мэнд.....	23-25
Гурав. Боловсрол, соёл.....	26
Дөрөв. Хөдөлмөр эрхлэлт	27-29
Тав. Нийгмийн даатгал, халамж.....	30-33
Зургаа. Гэмт хэрэг.....	34-35
Долоо. Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн	36
Найм. Мөнгө, зээл.....	37
Ес. Төсөв, санхүү	38-39
Арав. Үнэ	40-45
Арван нэг. Хөдөө аж ахуй.....	46-56
Арван хоёр. Аж үйлдвэр	57-62
Арван гурав. Тээвэр, холбоо.....	63-64
Арван дөрөв. Байгаль орчин	65

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

(2019 оны 12 дугаар сарын байдлаар)

Нэг. Нийгмийн үзүүлэлт

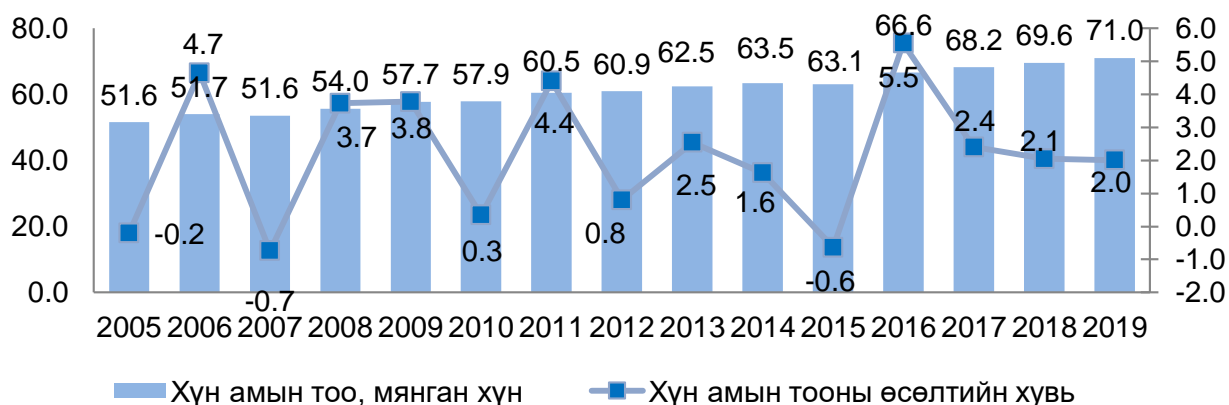

1.1 Хүн ам

2019 оны урьдчилсан дүнгээр 71.0 мянган хүн амтай болж 2018 оны жилийн эцсийн хүн амын мэдээнээс 2.0 хувиар буюу 1415 хүнээр өссөн байна. Даланжаргалан, Өргөн, Сайхандулаан, Улаанбадрах, Хөвсгөл, Сайншанд, Замын-Үүд сумдад хүн амын тоо 0.2-4.5 хувиар өсч, бусад сумдад буурсан үзүүлэлт гарчээ.

Дорноговь аймгийн хүн амын тоонд насны ангилал тус бүрийн эзлэх хувийн жин 2018 онд 2010 оныхоос өөрчлөгдсөн байна. 2010 онд хүн амын 29.6 хувийг хүүхэд (0-14нас), 65.6 хувийг хөдөлмөрийн насны (15-64нас), 4.8 хувийг тэтгэврийн насны хүн ам эзэлж байсан бол 2019 онд 31.6 хувийг хүүхэд, 61.9 хувийг хөдөлмөрийн насны, 6.4 хувийг тэтгэвэрийн насны хүн ам эзлэж байна. 2010 оны хүн амын орон сууцны тооллогын дүнтэй хүн амын тоонд насны ангилал тус бүрийн эзлэх хувийн жинг харьцуулахад 0-14 насны хүүхэд 2.0 пунктээр, тэтгэврийн насны хүн ам 1.6 пунктээр тус тус нэмэгдэж, хөдөлмөрийн насны хүн ам 3.7 пунктээр буурсан байна.

Зураг. Хүн амын тоо, өсөлтийн хувь, жил бүрийн эцэст

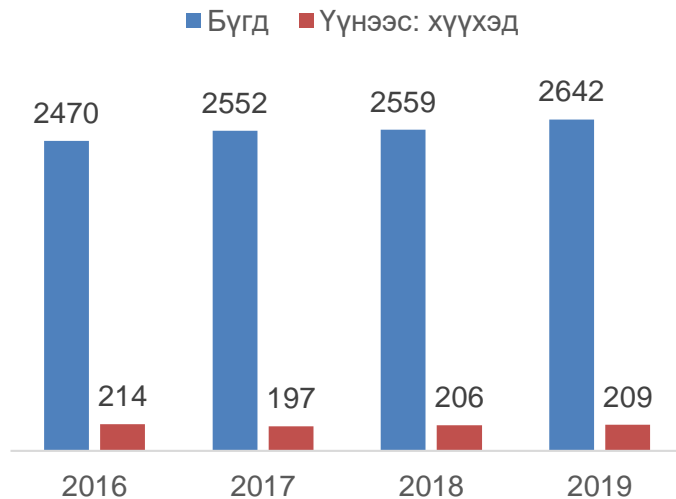

1.2 Өрхийн зарим үзүүлэлт

Өрх, хүн амын нийгмийн зарим үзүүлэлтийг 2018 онтой харьцуулахад гэр бүлгүй эмэгтэй тэргүүлэгчтэй өрхийн тоо 13.0 хувиар, өрх толгойлсон эрэгтэйчүүдийн тоо 15.8 хувиар, 2 ихэр хүүхэдтэй өрхийн тоо 0.9 хувиар, ганц биеэрээ амьдарч байгаа өндөр настан өрхийн тоо 3.4 хувиар, тэтгэвэр тэтгэмж тогтоогдоогүй ахмад настай хүний тоо 35.0 хувиар тус тус буурсан байна.

Өнчин хүүхдийн тоо 2019 онд 851 болж 2018 оноос 17-оор буюу 2.0 хувиар өсчээ. Нийт өнчин хүүхдийн 6.3 хувь буюу 54 нь бүтэн өнчин, 93.7 хувь буюу 797 нь хагас өнчин хүүхдүүд юм.

Зураг. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо, 2016-2019 он

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо 2642 болж өмнөх оныхоос 83(3.2)-аар нэмэгдлээ. Нийт хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн 7.9 хувийг 0-14 насны хүүхэд эзэлж байгаа бол 33.4 хувь нь төрөлхийн, 66.6 хувь нь өвчнөөр болон осол гэмтлийн улмаас хөгжлийн бэрхшээлтэй болсон байна.

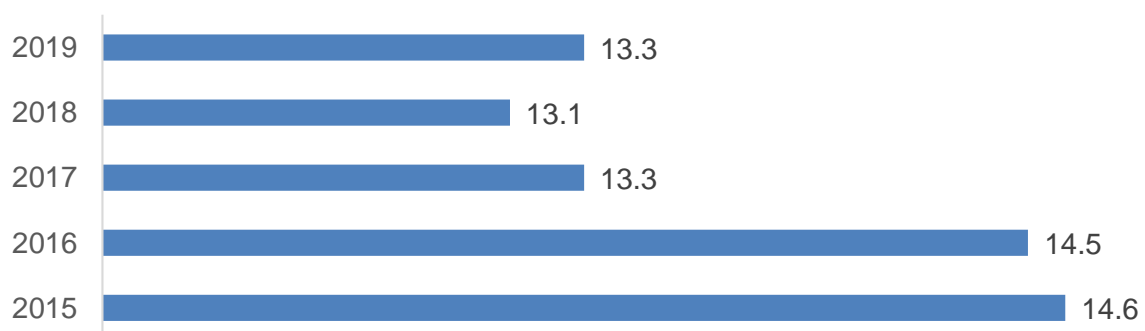
1.3 Эрүүл мэнд

Дорноговь аймгийн хэмжээнд 2019 оны 12 сард 1351 эх амаржиж, 1358 хүүхэд шинээр мэндэлж, 399 хүн нас барсан байна. Амаржсан эхийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 14(1.0%)-өөр, төрсөн хүүхдийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 40(0.9%)-өөр тус тус буурч, нас барсан хүний тоо өмнөх оны мөн үетэй адил хэмжээнд байна.

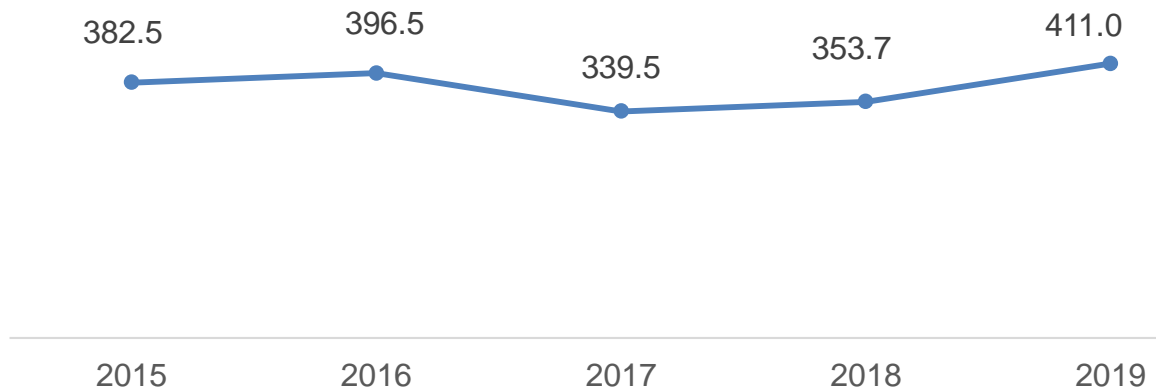
Хүн амын цэвэр өсөлт 959 болж 2018 оны мөн үеийнхээс 10(1.0%)-аар тус тус буурсан байна. 1000 хүнд ногдох төрөлт 19.3, нас баралт 5.7 байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад төрөлт 1.0 пунктээр, нас баралт 0.1 пунктээр тус тус буурсан байна.

2019 онд 411.0 мянган хүнд амбулаторийн үзлэг хийсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 16.2 хувиар, 17.4 мянган хүн эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2.6 хувиар, 13.3 мянган хүн урьдчилан сэргийлэх тарилгад хамрагдсан нь өмнөх оноос 1.5 хувиар тус тус өсчээ.

Зураг. Урьдчилан сэргийлэх тарилга, мян.хүн

Зураг. Амбулаторийн үзлэг, мян.хүн

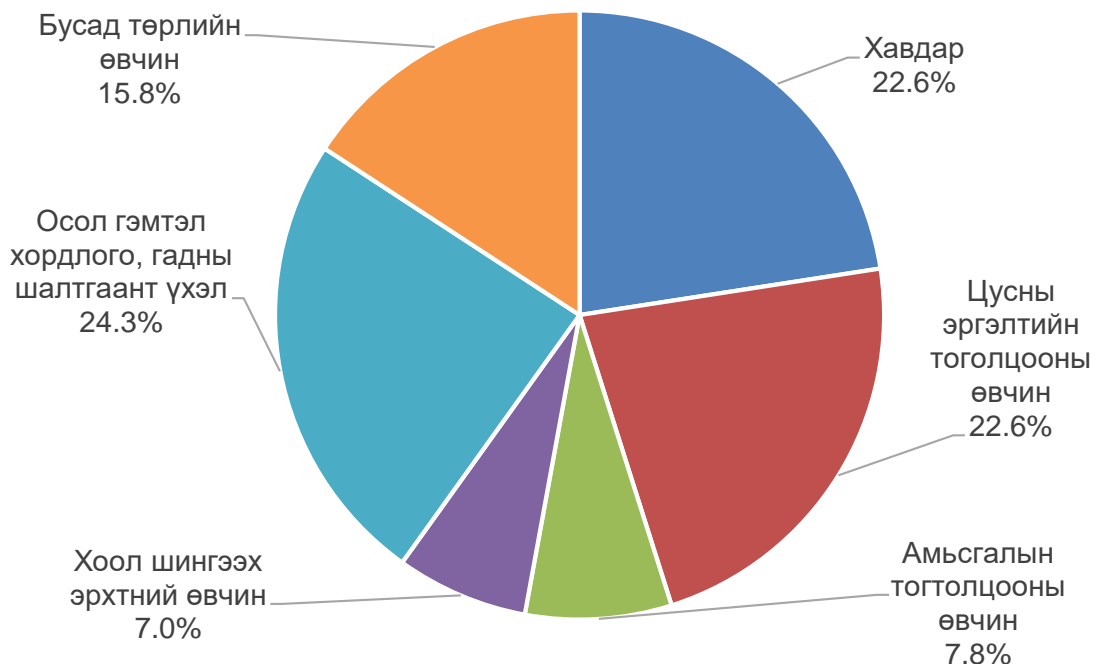

Энэ онд 1811 эх жирэмсний хяналтанд орсны 88.6 хувь буюу 1604 эх жирэмсний эхний 3-н сард хяналтанд хамрагджээ.

Түргэн тусламжийн дуудлага 20.1 мянган удаа гарсны 2.9 мянга буюу 14.4 хувь нь алсын дуудлага байв. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт түргэн тусламжийн дуудлага 2.0 хувиар өсч, алсын дуудлага 6.5 хувиар буурсан байна.

Он гарсаар ослын улмаас 3376 хүн бэртэж, 97 иргэний амь нас энджээ. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал ослын улмаас бэртсэн хүний тоо 11.9 хувиар өсч, нас барсан хүний тоо 9.3 буурчээ.

Зураг. Нас баралт, өвчний шалтгаанаар, хувь. 2019 оны 12 сард

Нас баралтыг өвчний шалтгаанаар авч үзэхэд осол нэмтэл, хордлого гадны шалтгаант үхэл 24.3 хувь, хавдар 22.6 хувь, цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин 22.6 хувь, бусад төрлийн өвчин 15.8 хувь, амьсгалын тогтолцооны өвчин 7.8 хувь, хоол шингээх эрхтний өвчин 7.0 хувийг тус тус эзэлж байна.

Халдварт өвчний 1119 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 382-оор буюу 51.8 хувиар өсчээ. Халдварт өвчний тохиолдол өсөхөд заг хүйтэн 62.0 хувь, трихоминиаз 70.2 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

1.4 Боловсрол

2019/2020 оны хичээлийн жилд ерөнхий боловсролын 22 сургуульд 13971, Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв, Төмөр замын мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвд 755, АШУҮИС-д 475 бүгд 15201 оюутан, сурагч суралцаж байна. Энэ нь өмнөх оноос 7.4 хувиар буюу 1049-өөр илүү байна.

2019/2020 оны хичээлийн жилд ерөнхий боловсролын сургуулийн нэгдүгээр ангид 1655, Анагаахын шинжлэх ухааны үндэсний их сургуульд 90, Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төв, Төмөр замын мэргэжил, сургалт үйлдвэрлэлийн төвд 560 оюутан, сурагч шинээр элсэн суралцлаа.

1.5 Соёл

Аймгийн соёл урлагын байгууллагууд 2019 онд 33.0 мянган хүнд үйлчилж, 55696.0 мянган төгрөгийн орлоготой ажиллажээ. Аймагт үйл ажиллагаа явуулж буй мэргэжлийн урлагийн байгууллага 166 удаагийн тоглолт хийж, музейнүүд дотоод, гадаадын 5.5 мянган хүнд үйлчилсэн байна.

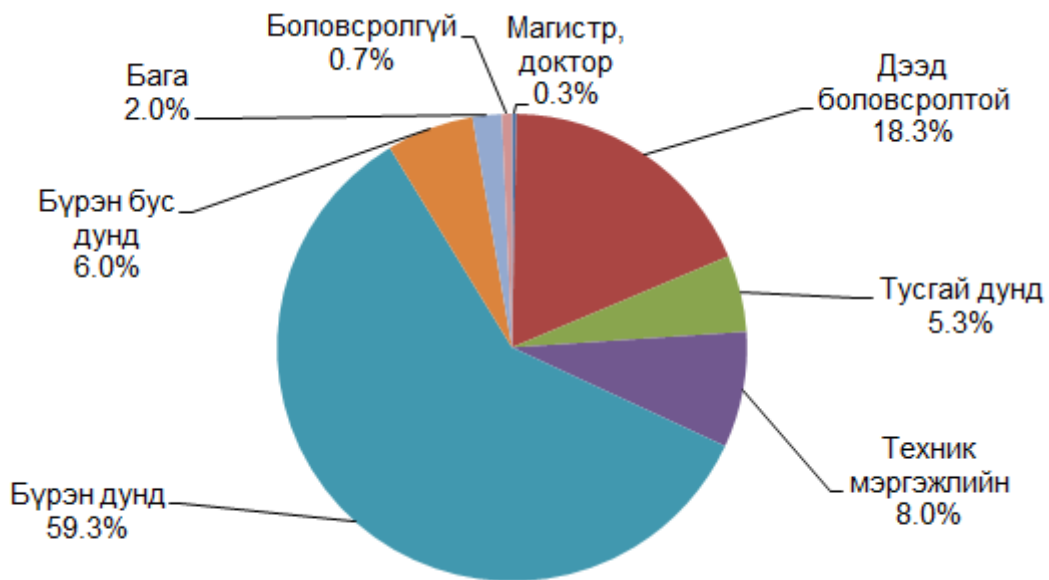
1.6 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэн

Хөдөлмөрийн хэлтэст ажил хайж бүртгүүлсэн иргэд 2019 оны эцэст 300 болсны 249 (83.0%) нь бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, 51 (17.0%) нь ажилтай боловч өөр ажил хайж байгаа иргэд байна.

Нийт бүртгэлтэй ажилгүй иргэд нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 693 (69.8%) хүнээр буурч, өмнөх сараас 126 (42.0%) хүнээр өсч, 300 болсны 144 (48.0%) нь эмэгтэйчүүд байна. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 165 (55.0%) нь Сайншанд суманд, 65 (21.7%) нь Замын-Үүд суманд байна.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн боловсролын түвшинг харахад 178 (59.3%) нь бүрэн дунд, 55 (18.3%) нь дээд, 24 (8.0%) нь техник болон мэргэжлийн, 18 (6.0%) нь бүрэн бус дунд, 16 (5.3%) нь тусгай дунд, 6 (2.0%) нь бага, 2 (0.7%) нь боловсролгүй, 1.0 (0.3%) нь магистр/докторын зэрэгтэй иргэд эзэлж байна.

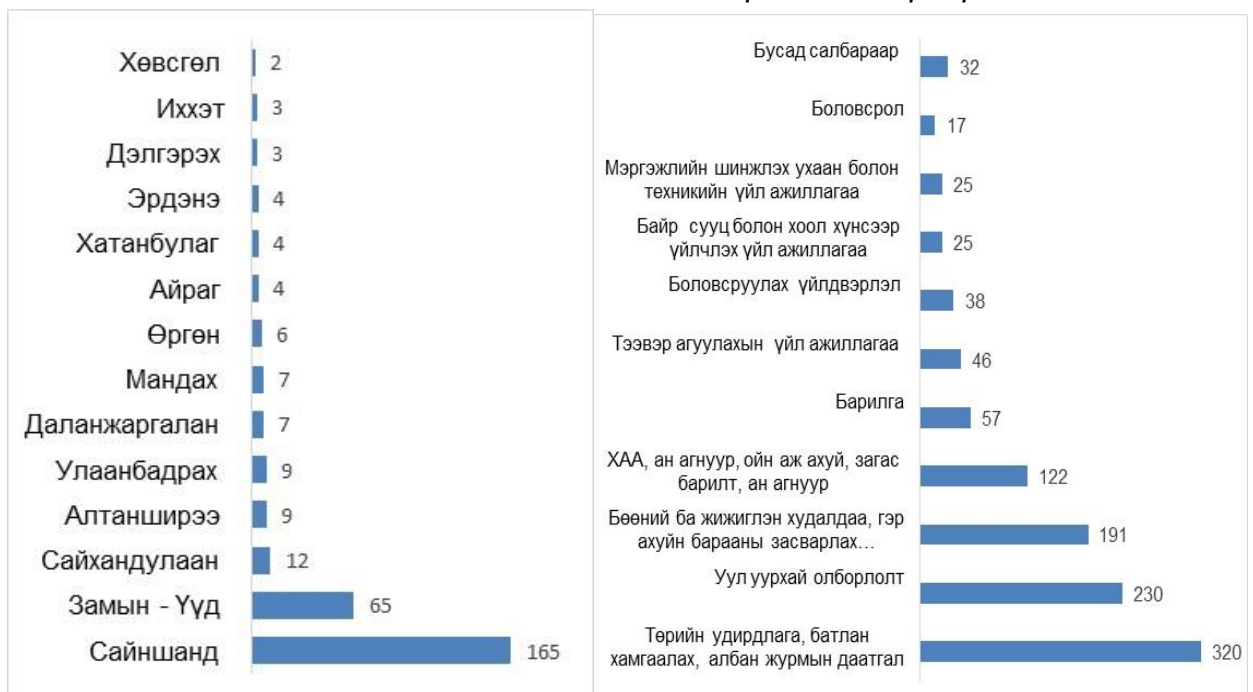
Зураг. Ажилгүй иргэдийн тоо, боловсролоор, хувиар, 2019 оны эцэст

Хөдөлмөрийн хэлтэст 2019 оны эцэст 2421 иргэн шинээр бүртгүүлж, бүртгэлтэй байсан 1088 иргэн ажилд зуучлагдан орж, 2219 иргэн ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагдсан байна.

Хөдөлмөрийн хэлтэст ирсэн 1321 ажлын байрны 655 (49.6%) нь энгийн ажил, 255 (19.3%) нь техникч болон туслах / дэд мэргэжилтэн, 106 (8.0%) нь худалдаа, үйлчилгээний ажилтан, 101 (7.6%) нь мэргэжилтэн, 85 (6.4%) нь суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч, 54 (4.1%) нь үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний, 32 (2.4%) нь контор үйлчилгээ, 15 (1.1%) нь хөдөө аж ахуй, ой загас агнуурын ажилтан, 11 (0.8%) нь менежер, 7 (0.5%) нь зэвсэгт хүчний ажил мэргэжилийн захиалга байна.

Зураг. Бүртгэлгүй ажилгүй иргэд сумаар   Зураг. Шинээр ажлын байранд орсон иргэд салбараар

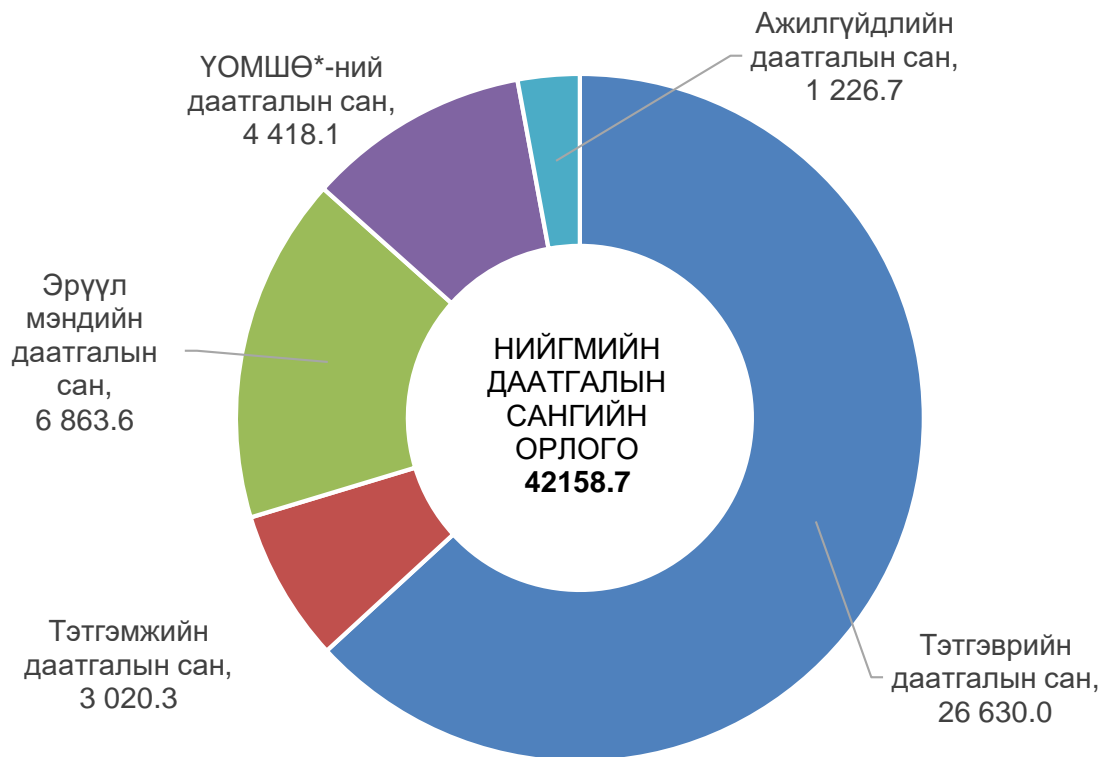
Ажил хайгч 1088 иргэн ажилд зуучлагдан орсоны 439 (40.3%) нь эмэгтэйчүүд байна.

1.7 Нийгмийн даатгал, халамж

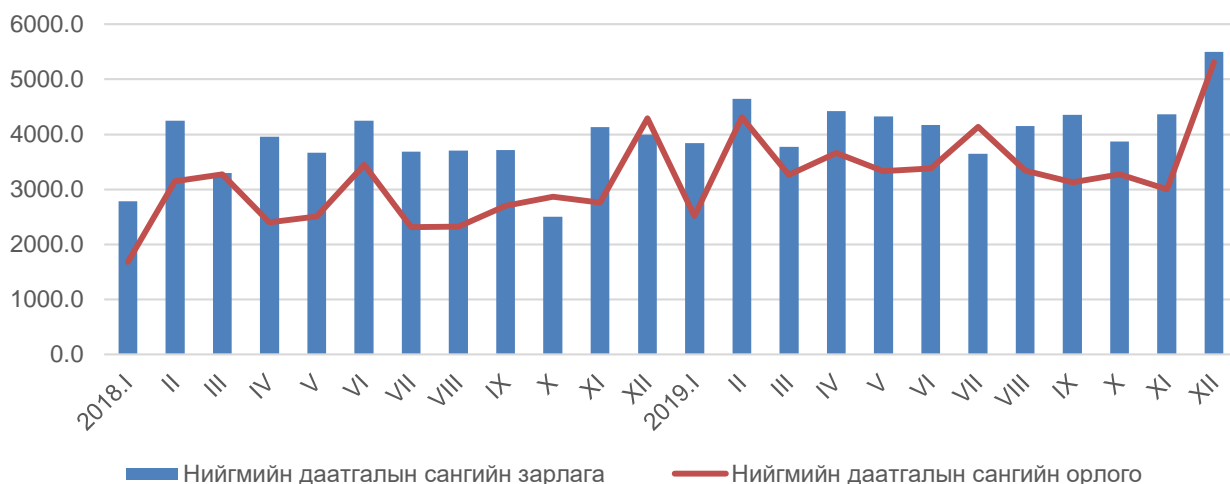
Нийгмийн даатгалын хэлтсийн мэдээллээр нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2019 оны байдлаар 42158.7 сая төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 8443.9 (25.0%) сая төгрөгөөр өссөн байна. Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2019 онд өмнөх оны мөн үеэс 8443.9 сая төгрөгөөр нэмэгдэхэд тэтгэврийн даатгал 5404.0 (25.5%) сая төгрөг, эрүүл мэндийн даатгал 1287.8 (23.1%), ҮОМШӨ-ний даатгал 893.2 (25.3%) сая төгрөг, тэтгэмжийн даатгал 612.4 (25.4%) сая төгрөг, ажилгүйдлийн даатгал 246.5 (25.1%) сая төгрөгөөр өссөн байна.

Зураг. Нийгмийн даатгалын сангийн орлого сангийн төрлөөр /сая.төг/ 2019 оны эцэст

Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага 51537.1 сая.төг болж өмнөх оны мөн үеэс 6089.6(13.4%) сая.төгрөгөөр өссөн байна. Зарлагыг бүтцээр нь авч үзвэл тэтгэврийн даатгалын сангаас 38297.2 (74.3%) сая.төг, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 6122.6 (11.9%) сая.төг, ҮОМШӨ-ний даатгалын сангаас 3151.5 (6.1%) сая.төг, тэтгэмжийн даатгалын сангаас 2880.39 (5.6%) сая.төг, ажилгүйдлийн даатгалын сангаас 1084.9 (2.1%) сая төгрөгийг зарцуулжээ.

Зураг. Нийгмийн даатгалын орлого, зарлага, сараар, сая төг

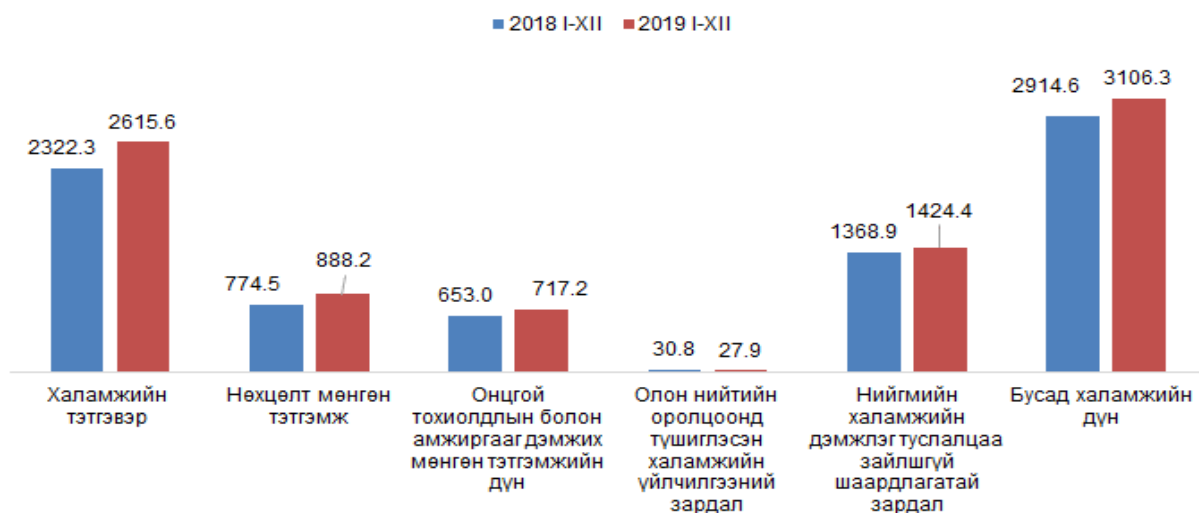
Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газрын мэдээллээр нийгмийн халамжийн сангаас 2019 онд нийгмийн халамжийн сангаас 32195 иргэнд 8779.6 сая төгрөгийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж олгожээ. Өмнөх онтой харьцуулахад халамж авсан иргэд 1525 (5.0%)-оор өсч, олгосон тэтгэвэр тэтгэмж 715.5 (8.9%) сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Нийгмийн халамжийн тэтгэвэрт 2019 онд 1471 хүн хамрагдсан нь өмнөх оноос 95 (6.9%)-өөр өсч, олгосон тэтгэвэрийн хэмжээ 293.3 (12.6%) сая төгрөгөөр нэмэгджээ.

Нийгмийн нөхцөлт мөнгөн тусламжийг 1176 иргэнд 888.2 сая төгрөг, онцгой тохиолдлын болон амжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмжийг 1138 иргэнд 717.2 сая төгрөг, олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээг 115 иргэнд 27.9 сая төгрөг тус тус олгож, нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай НХТХууль 3.1.2, 18.2-т заасан өрх, иргэнийг нийгэмшүүлэх, хамт олны бүлэг бүрдүүлэх, орлогын эх үүсвэртэй болгох төсөл хэрэгжүүлэх, амьдрах ухаанд сургахад 16206 иргэнийг хамруулж, 1424.4 сая төгрөгийг зарцуулсан байна. Бусад төрлийн халамжийн үйлчилгээнд 12089 иргэн хамрагдаж, 3106.3 сая төгрөгийг олгожээ.

Зураг. Хүний тоо

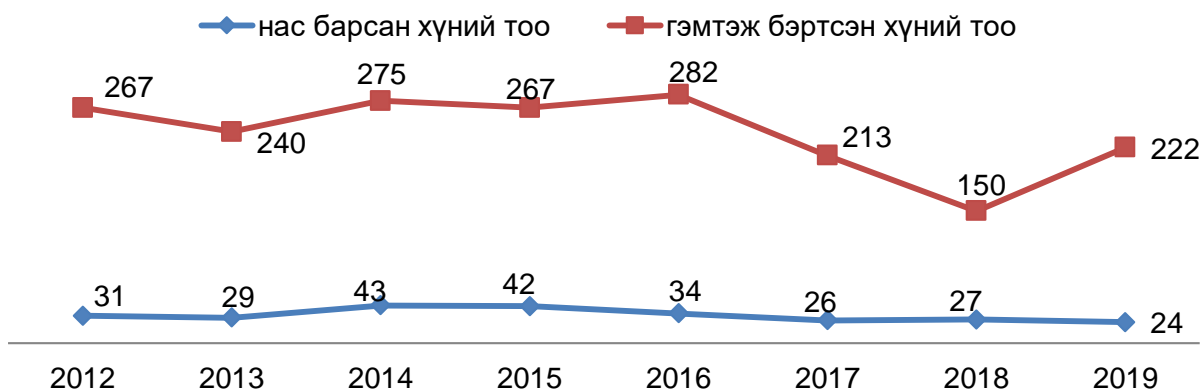

Зураг. Олгосон тэтгэвэр, тэтгэмж /сая. төг/

1.8 Гэмт хэрэг

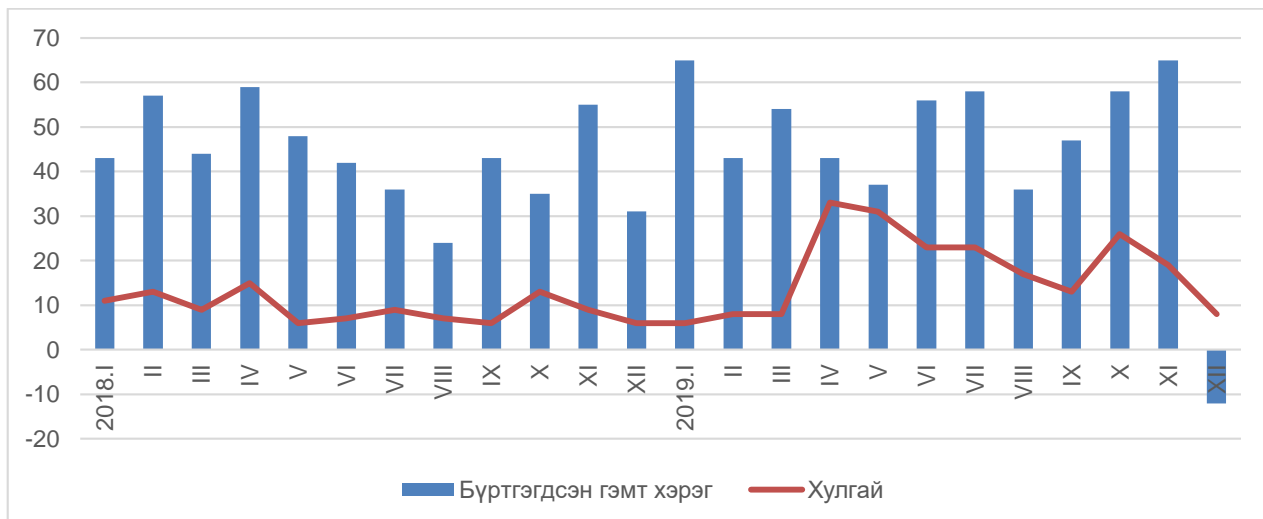
Аймгийн Цагдаагийн газраас ирүүлсэн мэдээгээр 2019 онд 550 хэрэг бүртгэгдэж, гэмт хэргийн улмаас 222 хүн гэмтэж, 24 хүн нас барсан байна. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 33 (6.4%)-аар, гэмтсэн хүний тоо 72 (48.0%) -оор нэмэгдэж, нас барсан хүний тоо 3 (11.1%)-аар буурсан байна.

Зураг. Гэмт хэргийн улмаас гэмтэж бэртсэн, нас барсан хүний тоо, жил бүрийн оны эцэст

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийг төрлөөр нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хүний өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг 4 (1.8%)-өөр, олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг 4 (40.0%)-өөр, хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг 3 (75.0%)-аар, нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг 9 (64.3%)-өөр, үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 21 (95.5%)-ээр буурч бусад төрлийн гэмт хэрэг нэмэгджээ.

Зураг. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, сараар

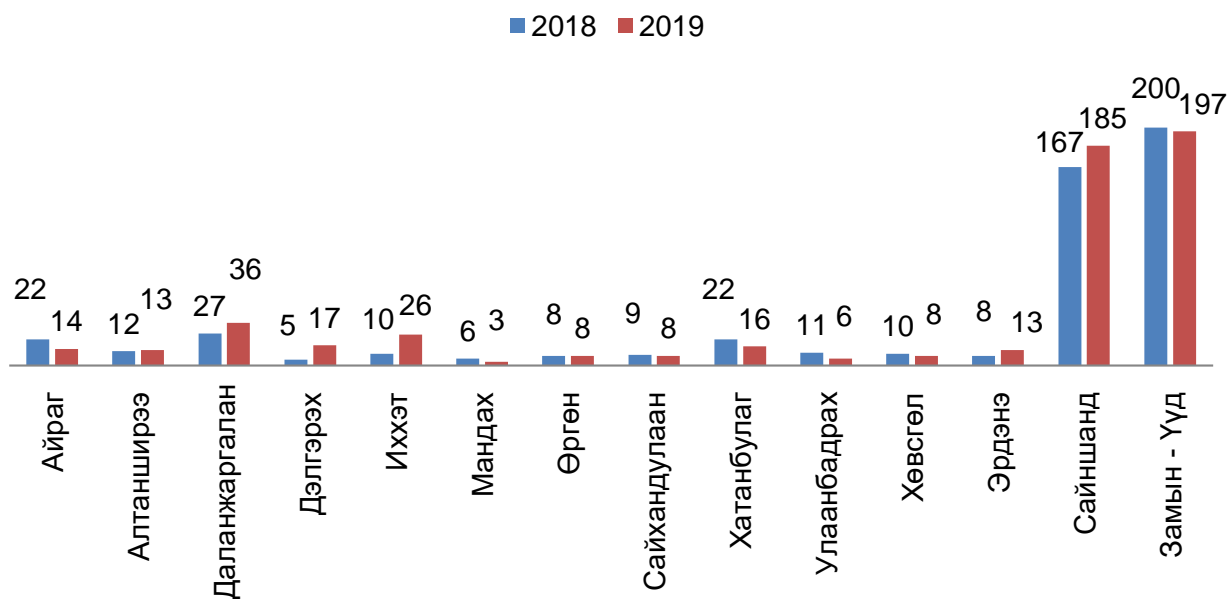

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 39.1 хувийг өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг, 30.7 хувийг хүний эрүүл мэндэд хохирол учруулсан гэмт хэрэг, 8.0 хувийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг, 22.2 хувийг бусад төрлийн гэмт хэргүүд эзэлж байна.

Согтуугаар үйлдсэн гэмт хэрэг 179 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 109 (2.5 дахин)-өөр нэмэгдсэн байна.

Гэмт хэргийн тоо өмнөх оны мөн үеэс Айраг, Мандах, Сайхандулаан, Хатанбулаг, Улаанбадрах, Хөвсгөл, Замын-үүд сумдад буурч, бусад сумдад гэмт хэргийн тоо нэмэгдсэн байна.

Зураг. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, сумаар

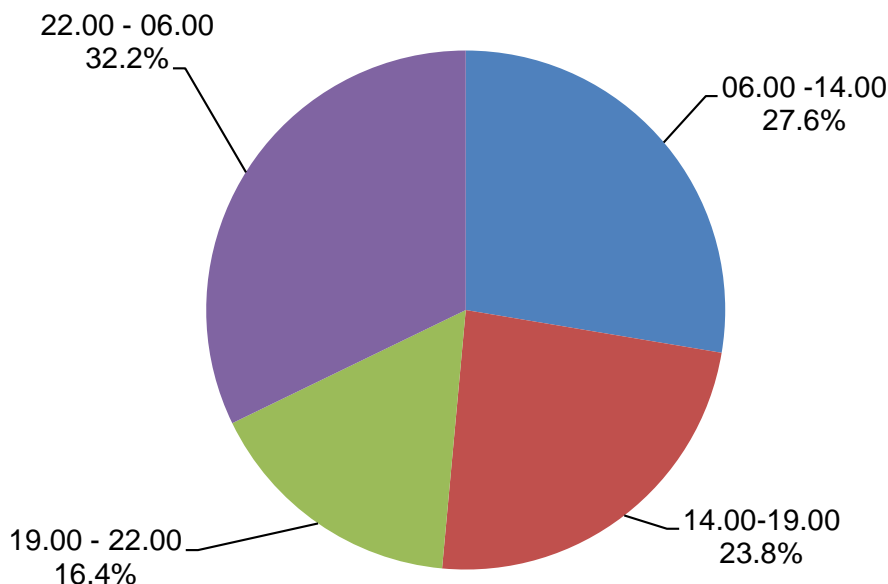

Гэмт хэргийн улмаас иргэд, байгууллага, аж ахуйн нэгжид 3558.9 сая төгрөгийн хохирол учирсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1257.9 (54.7 %) сая төгрөгөөр өссөн байна. Учирсан хохирлын 1972.2 (55.4%) сая төгрөг эргэн төлөгдсөн байна.

Нийт гэмт хэргийн 181 (32.9%) нь гэр орон сууцандаа, 179 (32.5%) нь согтуугаар, 62 (11.3%) нь гудамж олон нийтийн газарт, 54 (9.8%) бүлэглэн, 79 (14.4%) хувийг эмэгтэй хүн, хүүхэд оролцон, 177 (32.2%) нь шөнийн цагаар /22-06 цаг/ үйлдсэн байна.

Тайлант хугацаанд нийт 1569 хүн саатуулагдаж, 284 хүн баривчлагджээ.

Зураг. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн бүтэц, хэрэг үйлдэгдсэн цагаар 2019 оны эцэст

Хоёр. Макро эдийн засгийн статистикийн үзүүлэлт

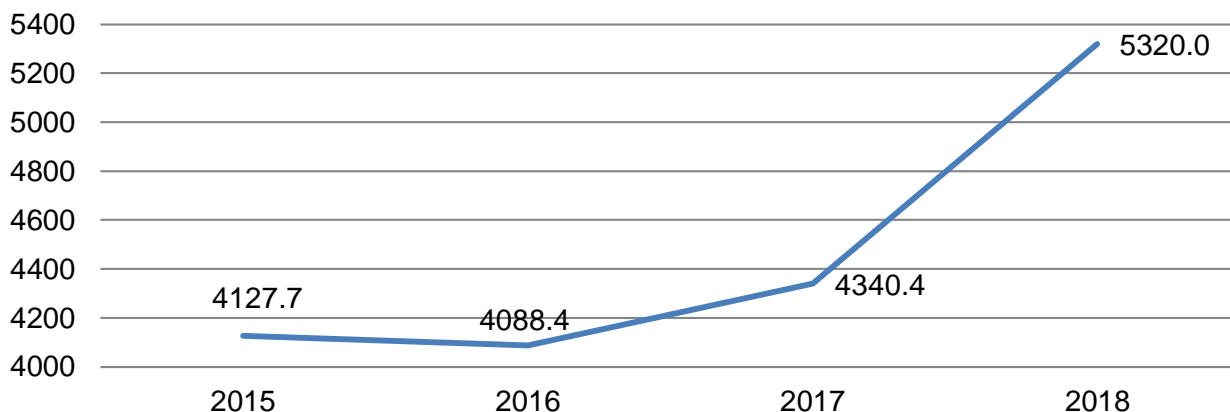
2.1 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ) тооцоог 2007 оноос Сангийн сайд, ҮСГ-ын даргын 2006 оны 129\376 тоот тушаалаар батлагдсан эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын шинэчилсэн ангилалын дагуу 19 салбараар тооцож байна.

2018 онд ДНБ 369.2 тэрбум төгрөг /оны үнээр/ болж 2017 оныхоос 24.7 хувиар буюу 73.2 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Үүнд хөдөө аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл 42.2 хувиар, үйлдвэрлэлийн салбар 44.5 хувиар, үйлчилгээний салбар 9.9 хувиар тус тус өслөө. Нэг хүнд ногдох ДНБ 2018 онд 5320.0 мянган төгрөгт хүрч өмнөх оноос 979.6 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн.

Зураг. Нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, мян төгрөгөөр

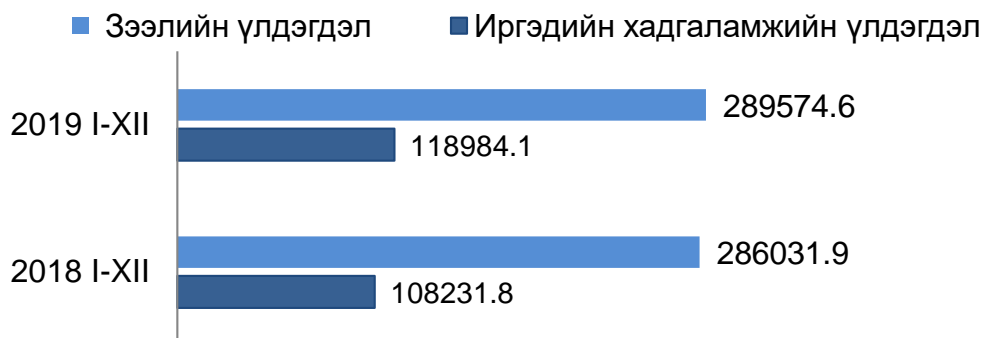
ДНБ-ийг эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар авч үзвэл хөдөө аж ахуйн салбарт 116.2 (31.5%) тэрбум төгрөг, аж үйлдвэр, барилгын салбарт 72.9 (19.8%) тэрбум төгрөг, үйлчилгээний салбарт 180.1 (48.7%) тэрбум төгрөгийг тус тус үйлдвэрлэжээ.

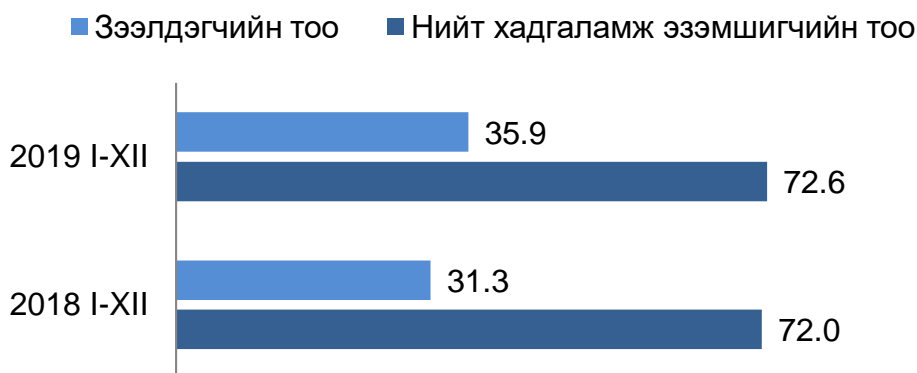
2.2 Мөнгө, банк

Монгол банкны мэдээгээр арилжааны банкуудын зээлдэгчийн тоо 35.9 мянга болж өмнөх оноос 4.6(14.7%) мянган хүнээр нэмэгдэж, нийт хадгаламж эзэмшигчийн тоо 72.6 мянга болж өмнөх оны мөн үеээс 0.8 хувиар өссөн байна.

Зураг. Хадгаламж эзэмшигч, зээлдэгчийн тоо, 2018-2019 он, мян.хүн

Зураг. Хадгаламжийн үлдэгдэл, зээлийн өрийн үлдэгдэл, 2018-2019 он, сая.төг

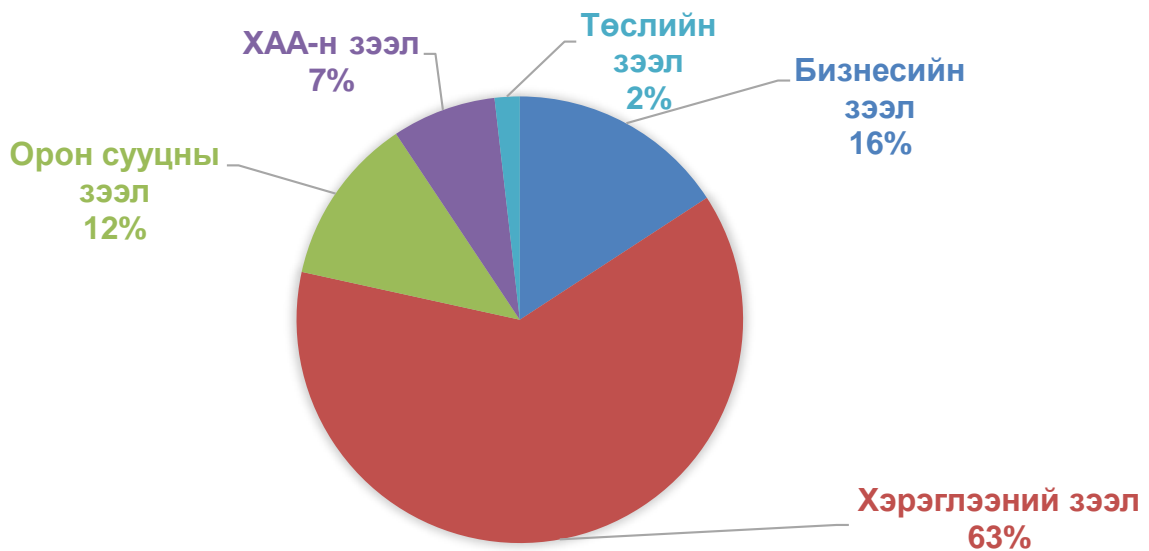

Иргэдийн мөнгөн хадгаламж 113.9 тэрбум төгрөг болж нэг хадгаламж эзэмшигчид дунджаар 1638.9 мянган төгрөг, аймгийн нэг хүнд дундажаар 1709.5 мянган төгрөгийн хадгаламж ногдож байна. Хадгаламжийн үлдэгдлийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 5.7 (5.3%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

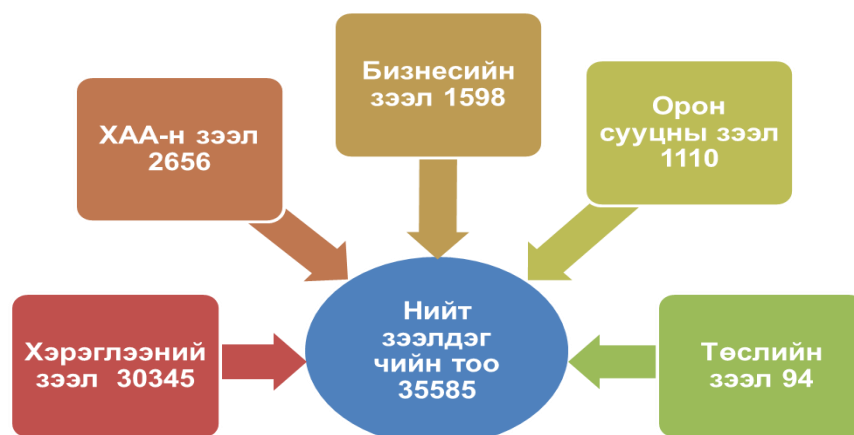
Хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэл 2019 оны 12 дугаар сарын эцэст 4.7 тэр бум төгрөг болж, өмнөх сараас 1.1(19.3%) тэр бум төгрөгөөр буурч, өмнөх оны мөн үеэс 2.7(2.4²) тэр бум төгрөгөөр өсчээ. Хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 1.6 хувийг эзэлж, өмнөх сараас 0.4 пунктээр буурч, өмнөх оны мөн үеэс 0.9 пунктээр өсчээ.

Чанаргүй зээл 12 дугаар сарын эцэст 7282.2 сая төгрөг болж өмнөх сараас 120.7(1.6%) сая төгрөгөөр буурч, өмнөх оны мөн үеэс 348.0(5.0%) сая төгрөгөөр өсч байна. Чанаргүй зээл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 3.0 хувийг эзэлж байна.

Зураг. Зээл төрлөөр, дүнд эзлэх хувиар, 2019 оны эцэст

Зураг. Зээлдэгчийн тоо, зээлийн төрлөөр, 2019 оны эцэст

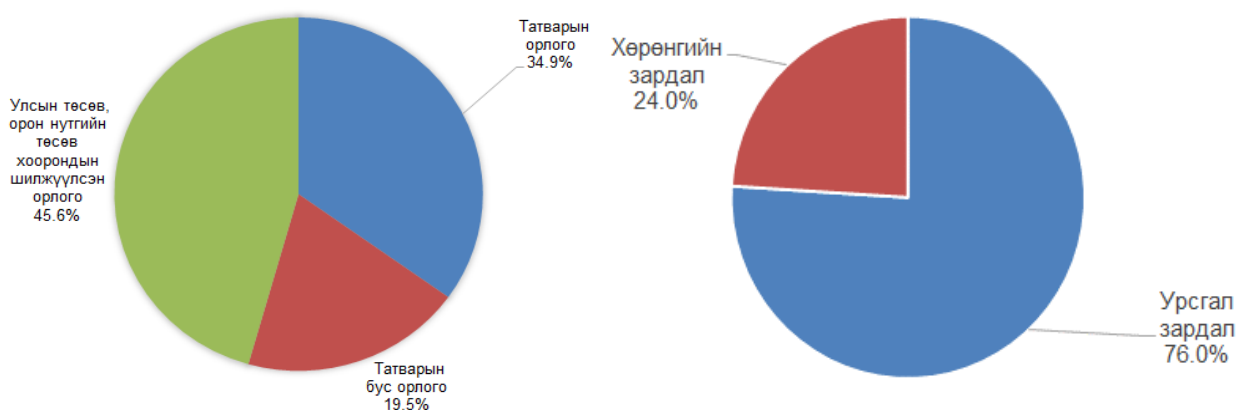

2.3 Төсөв, санхүү

2019 оны 12 дугаар сарын байдлаар орон нутгийн төсөвт 79334.0 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлжээ. Төсвийн орлогын төлөвлөгөөний биелэлт 109.1 хувь байна. Өмнөх оны мөн үетэй төсвийн орлогын дүнг харьцуулахад 2.7 дахин өссөн байгаа нь 2018 оны орон нутгийн төсвийн орлогод улсын төсөв, орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлсэн орлогын дүн тусгагдаагүй байсантай холбоотой юм. Аймгийн орон нутгийн төсвийн орлогын 34.9 хувийг татварын, 19.5 хувийг татварын бус орлого, 45.6 хувийг улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлсэн орлого бүрдүүлсэн байна.

Зураг. Орон нутгийн төсвийн орлого, зарлагын бүтэц, хувиар, 2019 оны 12-р сард

Улсын нэгдсэн төсөвт ААНБ-ын орлогын албан татвар, дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар, ашигт малтмал нөөц ашигласны төлбөр, агаарын бохирдлын төлбөр нийт 9994.5 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна. Улсын төсөвт төвлөрүүлсэн орлогын дүнг өмнөх оны мөн үеэс 3840.7 (62.4%) сая.төг-өөр, төлөвлөгөөнөөс 4204.5 (72.6 %) сая.төг-өөр давуулан биелүүлсэн байна.

2.4 Үнэ

Хэрэглээний үнийн индекс гэдэг нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмждэг үзүүлэлт юм.

Хэрэглээний үнийн индекс 2019 оны 12 дугаар сарыг өмнөх сартай харьцуулахад 1.4 хувиар өсч, өмнөх оны мөн үеэс 5.9 хувиар өсчээ.

Ерөнхий индекс өмнөх сартай харьцуулахад 1.4 хувиар өсөхөд: хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлэг 2.8 хувь, согтууруулах ундаа, тамхины бүлэг 0.9 хувь, хувцас бөс бараа, гутал 2.1 хувь, гэр ахуйн тавилгын бүлэг 1.7 хувь, эм тариа эмнэлэгийн үйлчилгээний бүлэг 0.7 хувь, тээврийн бүлэг 0.6 хувь, амралт чөлөөт цаг соёлын барааны бүлэг 0.1 хувь, зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байрны үйлчилгээний бүлэг 3.4 хувь, бусад бараа үйлчилгээний үнэ 0.1 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Зураг. Хэрэглээний үнийн индекс, 2019 оны 12 дугаар сарын өөрчлөлт, бүлгээр, хувиар (өмнөх сар=100)

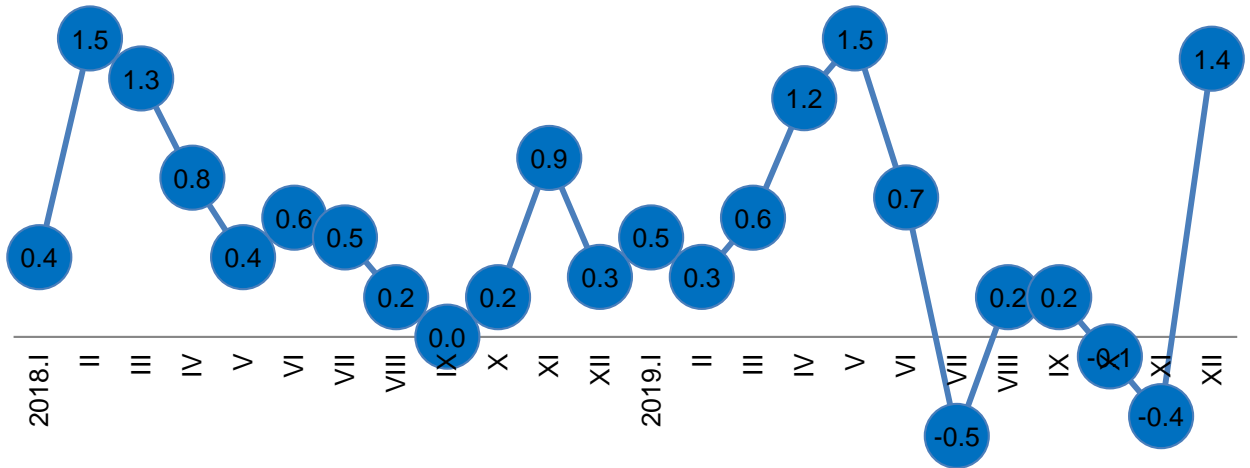
Ерөнхий индекс өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 5.9 хувиар өсөхөд: хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлэг 11.2 хувь, согтууруулах ундаа, тамхины бүлэг 4.3 хувь, хувцас бөс бараа, гуталын бүлэг 6.6 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлэг 6.9 хувь, гэр ахуйн тавилгын бүлэг 4.8 хувь, эм тариа эмнэлэгийн үйлчилгээний бүлэг 0.6 хувь, амралт чөлөөт цаг соёлын барааны бүлэг 2.9 хувь, боловсролын үйлчилгээний бүлэг 9.9 хувь, зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байрны үйлчилгээний бүлэг 12.3 хувь, бусад бараа үйлчилгээний үнэ 3.8 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Зураг. Хэрэглээний үнийн индекс, 2018 - 2019 оны сар бүрээр (өмнөх сар=100)

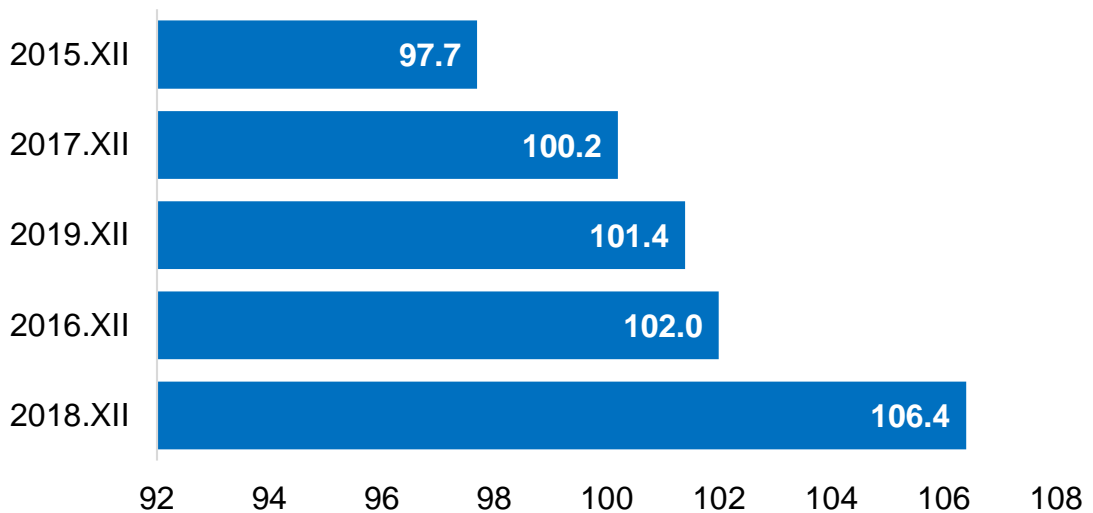

Зураг. Хэрэглээний үнийн индекс, 2018-2019 оны 1-12 сарын үнийн өөрчлөлт (өмнөх сар=100)

Зураг. Хэрэглээний үнийн индекс, 2015 -2019 оны 12 дугаар сар (өмнөх оны 12-р сар=100)

Гурав. Эдийн засгийн статистикийн үзүүлэлт

3.1 Хөдөө аж ахуй

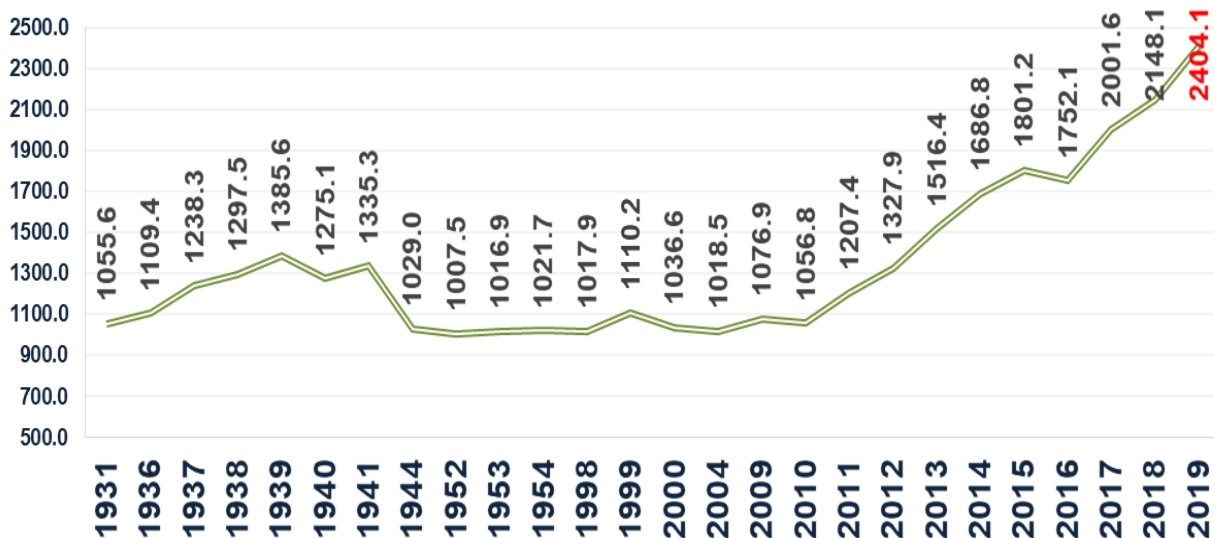
2019 оны жилийн эцсийн мал тооллогын дүнгээр 2404.2 мянган толгой мал тоологдсоны дотор 43.5 мянган тэмээ, 152.6 мянган адуу, 91.9 мянган үхэр, 1021.6 мянган хонь, 1094.6 мянган ямаа тоологджээ. Нийт малын тоо өмнөх оноос 11.9 хувь буюу 256.1 мянган толгойгоор өсчээ. Мал сүргийн тоог таван төрлөөр авч

үзвэл 698 (1.6%) тэмээгээр, 12631 (9.1%) адуугаар, 95455 (10.3%) хониор, 11315 (14.0%) үхрээр, 136017 (14.2%) ямаагаар тус тус өссөн байна.

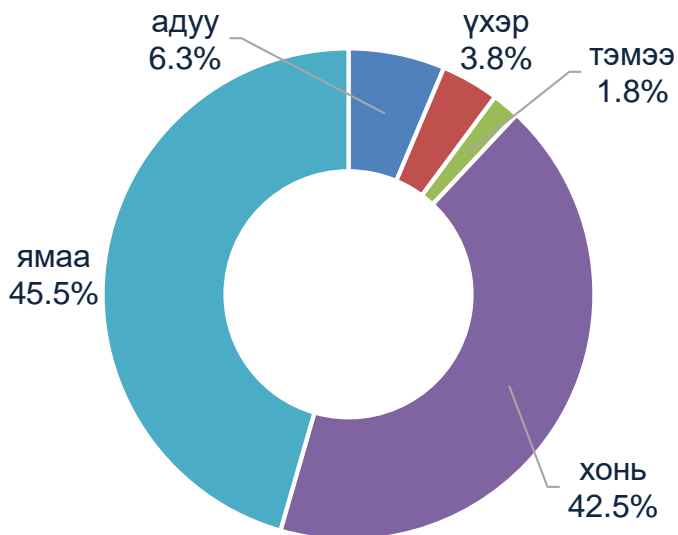
Жил бүрийн эцсийн мал тооллогын дүнг харахад аймаг байгуулагдсан 1931 оноос нэг саяас дээш мал тоолуулсан 26 дахь жил, хоёр сая мал тоолуулсан 3 дахь жил байлаа.

Зураг . Нэг саяас дээш толгой мал тоолуулсан он, малын тоо, мянган.толгой

Сүргийн бүтцэд ямаа 45.5 хувийг, хонь 42.5 хувийг, үхэр 3.8 хувийг, адуу 6.3 хувийг, тэмээ 1.8 хувийг тус тус эзэлж байна. Өмнөх онтой харьцуулахад тэмээ, адууны эзлэх хувь 0.2 пунктээр, хонины эзлэх хувь 0.6 пунктээр тус тус буурч, үхэрний эзлэх хувь 0.1 пунктээр, ямааны эзлэх хувь 0.9 пунктээр тус тус нэмэгдсэн байна.

Зураг. Мал сүргийн бүтэц, хувиар

Аймгийн хэмжээгээр 1000–аас дээш малтай өрхийн тоо 583 болж өмнөх оноос 138 өрхөөр өсчээ. 1000 –аас дээш малтай өрх Сайхандулаан суманд 65, Дэлгэрэх суманд 64, Өргөн суманд 53, Даланжаргалан суманд 51, Иххэт суманд 50

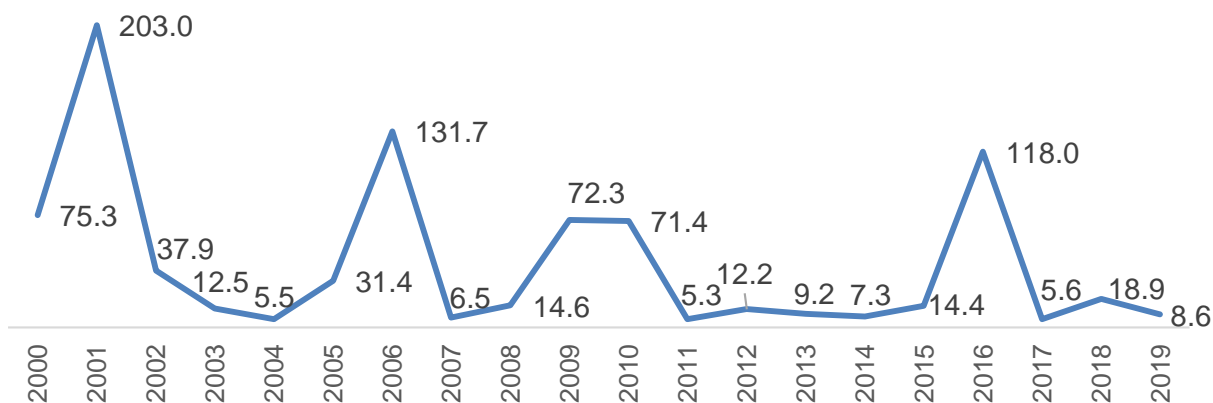
тоологдсон нь хамгийн олон нь байсан бол 2001-ээс дээш малтай өрх Дэлгэрэх суманд 8, Өргөн сумдад 7, Айраг, Сайхандулаан сумдад тус бүр 5 өрх, Иххэт, Мандах, хөвсгөл сумдад тус бүр 3, Даланжаргалан, Сайншанд сумдад тус бүр 2, Замын-Үүд, Алтанширээ, Хатанбулаг сумдад тус бүр 1 өрх тоологджээ.

Аминдаа малтай 5351 өрх байгаагийн 79.1 хувь буюу 4231 нь жилийн дөрвөн улирлын туршид малаа маллаж байгаа малчин өрх байна. Малчин нэг өрхөд 518, малтай нэг өрхөд 440 толгой мал ногдож байгаа нь 2018 оноос малчин нэг өрхөд ногдох мал 50 толгой, малтай нэг өрхөд ногдох мал 40 толгой малаар нэмэгджээ. Малчдын тоо 2019 онд 7024 болж өмнөх оноос 9 (0.1%)–аар буурчээ.

2019 онд оны эхний нийт хээлтэгч малын 759.6 (81.7%) мянган эх мал төллөж, гарсан төлийн 760.3 (98.9%) мянган төл бойжуулжээ. Үүнийг өмнөх онтой харьцуулахад бойжсон төл 15.2 хувиар өссөн байна.

2019 онд 8.6 мянган толгой мал зүй бусаар хорогдсон нь оны эхний малын 0.4 хувьтай тэнцэж байна. Сайхандулаан, Мандах, Хөвсгөл, Дэлгэрэх сумдад хорогдсон малын тоо нь нийт хорогдлын 66.3 хувийг эзэлж байна.

Зураг. Том малын зүй бусын хорогдол, мянган толгойгоор, 2000-2019 он

Энэ онд 63 худаг шинээр гаргахад 878.1 сая төгрөг, 275 худаг сэргээн засварлахад 80.8 сая төгрөг зарцуулсан байна.

Малжуулах арга хэмжээнд 90 өрхийг хамруулж нийт 5981 толгой мал олгосны 99.4 хувь нь бог мал байв. Малжуулалтанд хамрагдсан өрхийн тоо өмнөх оныхоос 14 (13.5%) өрхөөр буурсан. Нэг өрхөд дундажаар 66 толгой мал ногдож байгаа нь өмнөх оныхоос 20 толгойгоор буурсан үзүүлэлт байна.

Нийт малчин өрхийн 84.5 хувь нь цахилгааны эх үүсгүүртэй, 77.2 хувь нь телевизортэй, 62.1 хувь нь автомашинтай, 70.9 хувь нь мотоциклтой өрх байна. Өмнөх оныхоос цахилгааны эх үүсгүүртэй өрх 6.1 пункт, телевизортой өрх 6.6 пункт, автомашинтай өрх 8.4 пункт, мотоциклтой өрх 9.3 пунктээр тус тус өссөн байна.

2019 онд 15.3 га талбайд төмс, 48.6 га-д хүнсний ногоо тариалж, 85.8 тн төмс, 223.5 тн хүнсний ногоо хураан авлаа. Өмнөх оныхоос хураан авсан төмс 8.1 тн-

оор, хүнсний ногоо 11.0 тн-оор тус тус буурсан байна. 1 га-аас 4.8 тонн төмс, хүнсний ногоо хураан авсан нь 2018 оноос 0.6 тн-оор нэмэгджээ. Тайлант онд 7752.0 тн өвс хадлан, 219.4 тн гар тэжээл, 409.4 тн хужир шүү тэжээл бэлтгэсэн мэдээ ирүүлснийг өмнөх онтой харьцуулахад бэлтгэсэн өвс 35.4 хувиар нэмэгдэж, гар тэжээл 55.4 хувиар, хужир шүү 25.3 хувиар тус тус буурчээ.

3.2 Аж үйлдвэр

Аж үйлдвэрийн салбарт оны эхний 12 сард оны үнээр 195674.8 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 298768.0 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүнийг зах зээлд борлууллаа. Өмнө онтой харьцуулахад нийт бүтээгдэхүүн үйлвэрлэлт 18158.4(8.5%) сая төгрөгөөр, борлуулалт 22114.8(6.9%) сая төгрөгөөр тус тус буурчээ.

Аж ахуйн нэгжийн хариуцлагын хэлбэрээр авч үзвэл улсын үйлдвэрийн газар 3.9 хувь, компани 95.7 хувь, өрхийн аж ахуй 0.4 хувийг тус тус үйлдвэрлэжээ. Сүүлийн жилүүдэд нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлтийн дийлэнх хувийг хувийн компани эзлэж байгаа нь уул уурхай болон боловсруулах салбарын мэдээлэгч нэмэгдэж байгаатай холбоотой юм.

Статистикийн мэдээлэлд хамрагдсан гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад дулаан 62.9 мян.ккал-аар, сувагжуулалт 85.4 мян.м³-аар, ус түгээлт 104.9 мян.м³-аар, хайрга 6.9 мян.м³-аар, талх 31.9 тонноор, хиам 8.0 тонноор, жижиг төмөр эдлэл 5410.0 мян.төгрөгөөр, дээл 109 ширхгээр, 8289.6 м³-аар, савласан цэвэр ус 458.7 мян.литрээр, цемент 80.4 мян.тонноор, сүүн бүтээгдэхүүн 12.5 мян.литрээр, хэрчсэн гурил 8.7 мян.тонноор, бетон зуурмаг 8289.6 м³-аар, цемент 80.4 мян.тонноор тус тус илүү үйлдвэрлэгджээ.

3.3 Тээвэр, Холбоо

2019 онд 184.3 мянган тонн ачаа тээвэрлэж, 54521.1 мянган тонн км-ын ажил, 50.0 мянган зорчигч тээвэрлэж, 15204.0 мянган хүн,км-ын ажил гүйцэтгэсэн байна. Тээвэрлэлтийн нийт орлого 12016.3 сая төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оноос 13.1 хувиар өссөн байна.

2019 онд хийгдсэн тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналт оношлогооны мэдээгээр тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн санд 23844 авто машин, тээврийн хэрэгсэл бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 33.1 хувь буюу 5.9 мянгаар нэмэгджээ. Нийт тээврийн хэрэгслийн 89.2 хувийг автомашин, 4.1 хувийг мотоцикл, 6.0 хувийг чиргүүл эзэлж байна.

2019 онд 10109 тээврийн хэрэгсэл үзлэг оношлогоонд хамрагдаж, тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн санд бүртгэлтэй тээврийн хэрэгсэлийн 42.4 хувь нь үзлэгт хамрагдсан байна.

Шуудан холбооны үйлчилгээний орлого 520.5 сая төгрөг болж өмнөх оноос 0.5 хувиар өссөн байна. Суурин телефон цэгийн тоо 2019 онд 2046 болж өмнөх оноос 9.7 хувиар буюу 182 хэрэглэгчээр өссөн байна. Энэ онд нийт 13.1 мянган

ширхэг албан бичиг, захидал 4.0 мянган ширхэг, 724 ширхэг илгээмж (боодол) илгээж, 44.8 сая төгрөгийн орлого оруулжээ.

Аймгийн хэмжээнд 2 кабелийн болон эфирийн телевиз 1540 гаруй хэрэглэгчдэд үйлчилгээ үзүүлж, нийт 113.8 сая төгрөгийн орлоготой ажиллажээ. Байршлаар нь авч үзвэл Сайншанд суманд 1, Замын-Үүд суманд 1 кабелийн телевизийн цэг ажиллаж байна.

2019 онд Дорноговь аймагт үүрэн телефоны оператор 4 компанийн салбар ажиллаж байгааг байршлаар авч үзвэл юнителын 15, мобикомын 15, скайтелын 13, G-mobile 12, суурин телефон цэг 7 суурин газарт нийт 62 салбар нэгж сум, суурин газруудад үйлчилгээ үзүүлжээ. Үүрэн телефоны салбарууд энэ онд нийт 7590.0 сая төгрөгийн орлоготой ажилласан нь өмнөх оныхоос 13.3 хувиар өссөн байна. Үүрэн телефон хэрэглэгчдийн тоо (давхардсан тоогоор) 102.6 мянга орчим байгаа нь өмнөх оноос 0.7 мянган хэрэглэгчээр нэмэгдсэн байна.

Дөрөв. Байгаль орчны статистикийн үзүүлэлт

4.1 Байгаль орчин

Цаг уур

Сарын дундаж агаарын температур: Хатанбулаг, Хөвсгөл, Улаанбадрах сумдад 10.3-11.7 градус хүйтэн, бусад сумдын нутгаар 12.0-16.0 градус хүйтэн, агаарын хамгийн бага температур шөнөдөө Сайншанд, Эрдэнэ, Айраг, Алтанширээ, Иххэт сумдад 30-32 градус хүйтэн, бусад сумдын нутгаар 26-29 градус хүйтэн байлаа. Агаарын дундаж температурыг олон жилийн дундаж /ОЖД/-тай харьцуулахад: Сайншанд, Эрдэнэ сумдад ОЖД-ийн орчим, бусад сумдын нутгаар ОЖД-аас дулаан байлаа. Хөрсний гадарга дээр шөнөдөө 28-33 градус хүйтэн, өдөртөө нийт сумдын нутгаар 3-9 градус дулаан байв.

Хур тунадас: 12 дугаар сард нийт сумдын нутгаар 3-8 өдөр цас орж, сарын нийлбэр хамгийн их тунадас Алтанширээ суманд 5.1 мм, бусад сумдын нутгаар 0.8-4.8 мм орлоо. Орсон хур тунадасны нийлбэрийг олон жилийн дундаж /ОЖД/-тай харьцуулахад: Улаанбадрах суманд ОЖД-аас бага, Сайншанд, Мандах, Хөвсгөл сумдад ОЖД-ийн орчим, бусад сумдад ОЖД-аас ахиу байв.

Салхи: Энэ сард салхины хамгийн их хурд Айраг, Алтанширээ, Өргөн, Улаанбадрах, Хатанбулаг сумдад секундэд 8-9 метр, бусад сумдад секундэд 10-14 метр хүрч 10 м/с-ээс дээш салхитай 3...14 өдөр байлаа.

Цасан бүрхүүлийн байдал: 12 дугаар сарын сүүлийн арав хоногийн байдлаар Эрдэнэ, Өргөн, Алтанширээ, Иххэт сумдад 10 баллын 1...13 см, бусад сумдын нутгаар 1...9 баллын 0...4 см зузаан цасан бүрхүүлтэй байна. Цасны дундаж нягт Эрдэнэ, Дэлгэрэх, Айраг, Алтанширээ сумдад 0.15-0.18 г/см³, Иххэт суманд 0.24 г/см³ байв.

_____ о О о _____

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ
(2019 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН БАЙДЛААР)

I. Эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлтүүд

	Хэмжих нэгж	2016	2017	2018	2019	2019 2018
1. Бэлэн хүн ам, мян.хүн *	мянган хүн	66.6	68.2	69.6	71.0	102.0
- Төрсөн хүүхдийн тоо**	тоо	1436	1325	1371	1358	99.1
- Нас барсан хүний тоо - бодит тоогоор**	тоо	391	340	402	399	99.3
- Хүн амын цэвэр өсөлт - бодит тоогоор	тоо	1136	1026	969	959	99.0
- Нялхасын эндэгдэл - бодит тоогоор	тоо	19	17	16	10	62.5
- 1000 хүүхдэд ноогдох	тоо	11.4	12.3	11.7	7.4	63.1
2. Ажилгүй иргэдийн тоо - бүгд	тоо	1 503	1 025	993	300	30.2
- Үүнээс эмэгтэй	тоо	811	530	497	144	29.0
- Хөдөлмөрийн насны 10000 хүнд ногдох ажилгүй иргэдийн тоо	тоо	354	237	230	69	30.2
3. Шинээр бий болсон ажлын байр-бүгд	тоо	459	810	1020	1103	108.1
Үүнээс: Байнгын ажлын байр	тоо	349	580	746	536	71.8
Улирлын чанартай ажлын байр	тоо	110	230	274	567	2.0 ²
4. Халдварт өвчний гаралт - бодит тоогоор	тоо	1742	687	737	1119	151.8
- 10000 хүнд ногдох	тоо	262	101	106	160	151.3
5. Гэмт хэргийн гаралт - бодит тоогоор	тоо	665	654	517	550	106.4
- 10000 хүнд ногдох ***	тоо	155	149	117	124	105.5
8. Малын тоо						
- Бүгд	мян. толгой	1752.9	2001.6	2148.1	2404.2	111.9
- Тэмээ	мян. толгой	37.7	40.7	42.8	43.5	101.6
- Адуу	мян. толгой	118.7	133.2	139.9	152.6	109.1
- Үхэр	мян. толгой	63.0	72.6	80.6	91.9	114.0
- Хонь	мян. толгой	758.4	861.5	926.2	1021.6	110.3
- Ямаа	мян. толгой	775.2	893.6	958.6	1094.6	114.2
7. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн	сая төгрөг	35998.5	162252.1	213833.2	195674.8	91.5
- Борлуулсан бүтээгдэхүүн	сая төгрөг	55132.1	273507.2	320882.8	298768.0	93.1

* - 2016,2017,2018 оны жилийн эцэст, 2019 он урьдчилсан дүн

**-Төрөлт, нас баралтыг ЭМГ-ын мэдээнээс авав.

*** - 18 - аас дээш насны 10000 хүнд ногдохоор тооцов.

НЭГ. ХҮН АМ

1.1 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, сумаар, оны эцэст

	2015	2016	2017	2018	2019*	2019 2015	2019 2018
	ХҮН					ХУВЬ	
Бүгд	63125	66606	68192	69560	70975	112.4	102.0
Айраг	3612	3738	3811	3766	3714	102.8	98.6
Алтанширээ	1262	1294	1327	1360	1336	105.9	98.2
Даланжаргалан	2680	2742	2749	2895	2982	111.3	103.0
Дэлгэрэх	1851	1889	1873	1840	1832	99.0	99.6
Иххэт	2039	2077	2108	2112	2102	103.1	99.5
Мандах	1566	1568	1587	1596	1566	100.0	98.1
Өргөн	1889	1933	2004	2076	2123	112.4	102.3
Сайхандулаан	1292	1367	1380	1378	1387	107.4	100.7
Улаанбадрах	1431	1474	1470	1482	1485	103.8	100.2
Хатанбулаг	2752	2941	2919	2872	2854	103.7	99.4
Хөвсгөл	1518	1568	1573	1540	1556	102.5	101.0
Эрдэнэ	2340	2437	2378	2439	2383	101.8	97.7
Сайншанд	23191	24059	24772	25274	26405	113.9	104.5
Замын-Үүд	15702	17519	18241	18930	19250	122.6	101.7

Тайлбар * -урьдчилсан дүнгээр

1.2 ХҮН АМЫН ТОО, сумаар, насны ангиллаар, 2019* онд

	Хүүхэд 0-14 нас	Хөдөлмөрийн нас	Тэтгэврийн нас 60<	Үүнээс: 85 < настай
Бүгд	22452	43957	4566	163
Айраг	1128	2334	252	18
Алтанширээ	354	858	124	4
Даланжаргалан	915	1872	195	4
Дэлгэрэх	532	1163	137	6
Иххэт	609	1290	203	4
Мандах	437	986	143	4
Өргөн	604	1369	150	6
Сайхандулаан	426	872	89	3
Улаанбадрах	405	921	159	6
Хатанбулаг	796	1859	199	8
Хөвсгөл	433	998	125	6
Эрдэнэ	721	1481	181	7
Сайншанд	8672	15776	652	17
Замын-Үүд	6420	12178	1957	70

1.3 ӨРХИЙН НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сумаар, оны эцэст

	2 ихэр хүүхэдтэй өрх		5 хүүхэдтэй өрх		6 хүүхэдтэй өрх		7, түүнээс дээш хүүхэдтэй өрх	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
	Тоо							
Бүгд	232	230	107	110	25	15	2	13
Айраг	13	14	5	9	2	1		
Алтанширээ	4	2	3	1	1	0		9
Даланжаргалан	7	8	4	7	4	1		1
Дэлгэрэх	7	8	3	7	0	1		
Иххэт	10	11	5	6	1	1		
Мандах	4	4	4	6	1	0		
Өргөн	9	8	2	2	0	0		
Сайхандулаан	5	6	1	3	0	0		
Улаанбадрах	1	1	1	2	0	0		
Хатанбулаг	9	10	11	7	1	0		
Хөвсгөл	8	7	3	0	1	1		
Эрдэнэ	7	7	1	1	0	0		1
Сайншанд	93	91	39	41	11	6	2	2
Замын - Үүд	55	53	25	18	3	4		

	Тэтгэвэр тэтгэмж тогтоогдоогүй ахмад настай хүний тоо		Ганц биеэрээ амьдарч байгаа өндөр настан өрхийн тоо		Эмэгтэй тэргүүлэгчтэй өрх		Гэр бүлгүй өрх толгойлсон эрэгтэй	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
	хүн							
Бүгд	20	7	1053	1017	2001	1741	367	309
Айраг			66	73	184	203	39	52
Алтанширээ			21	44	35	33	7	10
Даланжаргалан			74	75	75	67	24	14
Дэлгэрэх	1		39	37	68	52	20	6
Иххэт			57	59	118	105	41	28
Мандах			34	41	47	54	16	21
Өргөн	2		45	41	89	85	35	37
Сайхандулаан			55	26	34	21	12	4
Улаанбадрах	1		34	36	46	28	6	3
Хатанбулаг		2	62	48	90	64	14	4
Хөвсгөл			28	30	55	55	11	2
Эрдэнэ	2	2	49	58	89	92	31	32
Сайншанд	12	3	396	316	957	775	99	80
Замын - Үүд	2		93	133	114	107	12	16

1.4 ХҮН АМЫН НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сумаар, оны эцэст

	Бүтэн өнчин хүүхэд				Хагас өнчин хүүхэд			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
хүн								
Бүгд	60	54	54	54	695	748	780	797
Айраг	2	1	2	5	83	75	70	87
Алтанширээ	0	0	2	1	13	19	20	18
Даланжаргалан	1	1	1	1	28	34	37	42
Дэлгэрэх					14	11	12	10
Иххэт	4	6	6	4	22	25	26	26
Мандах	1	1	1	2	22	21	18	15
Өргөн	3	2	2	1	13	11	19	17
Сайхандулаан	1	0		1	11	9	11	12
Улаанбадрах	0	0		1	17	17	23	19
Хатанбулаг			1	1	48	33	36	27
Хөвсгөл					25	21	24	27
Эрдэнэ	4	3	3	2	19	15	17	19
Сайншанд	24	24	21	24	238	271	279	288
Замын - Үүд	20	16	15	11	142	186	188	190

	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо				0-14 насны хугжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тоо			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
хүн								
Бүгд	2470	2552	2559	2642	214	197	206	209
Айраг	196	215	184	209	8	6	8	7
Алтанширээ	58	66	46	65	6	6	7	7
Даланжаргалан	96	83	93	86	13	8	10	10
Дэлгэрэх	71	69	65	76	4	2	3	3
Иххэт	155	166	157	153	10	9	8	9
Мандах	75	65	67	74	10	10	10	10
Өргөн	93	93	87	95	3	3	4	4
Сайхандулаан	56	49	62	59	8	8	6	3
Улаанбадрах	60	55	34	50	4	6	3	1
Хатанбулаг	120	113	90	91	15	8	3	5
Хөвсгөл	61	53	72	69	2	0	1	1
Эрдэнэ	72	124	114	140	9	10	10	14
Сайншанд	993	988	1021	989	79	75	84	89
Замын - Үүд	364	413	467	486	43	46	49	46

ХОЁР. ЭРҮҮЛ МЭНД

2.1 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГОЛ ҮЗҮҮЛЭЛТ

	Хэмжих нэгж	2018	2019	Өсөлт	
		Тоо		Хувь	
1.Амбулаторийн үзлэг бүгд	мян.хүн	353.7	411.0	57.3	116.2
Үүнээс: Нэгдсэн эмнэлэг (СШ)	мян.хүн	119.6	126.3	6.7	105.6
Сумын эмнэлэг	мян.хүн	135.6	163.7	28.1	120.7
Монгол уламжлалт эмнэлэг	мян.хүн	3.3	3.4	0.1	103.0
Цэргийн эмнэлэг	мян.хүн	5.6	6.4	0.8	2.4 ²
Хувийн хэвшлийн эмнэлэг	мян.хүн	24.5	23.9	-0.6	97.6
Өрхийн эмнэлэг	мян.хүн	65.1	81.2	16.1	124.7
Төмөр замын эмнэлэг	мян.хүн		6.1		
2.Ор хоног бүгд	мян.хүн	120.6	123.3	2.7	102.2
Үүнээс: Нэгдсэн эмнэлэг (СШ)	мян.хүн	51.4	52	0.6	101.2
Сумын эмнэлэг	мян.хүн	38.9	41.8	2.9	107.5
Монгол уламжлалт эмнэлэг	мян.хүн	9.4	9.2	-0.2	97.9
Цэргийн эмнэлэг	мян.хүн	0.2	0.1	-0.1	0.0
Хувийн хэвшлийн эмнэлэг	мян.хүн	20.7	20.2	-0.5	97.6
3.У.С.Тарилга бүгд	мян.хүн	13.1	13.3	0.2	101.5
Үүнээс: Нэгдсэн эмнэлэг (СШ)	мян.хүн	2.2	2.2	0.0	100.0
Сумын эмнэлэг	мян.хүн	4.2	4	-0.2	95.2
Өрхийн эмнэлэг	мян.хүн	6.7	7.1	0.4	106.0
4.Эмчлүүлсэн хүний тоо бүгд	мян.хүн	17.0	17.4	0.4	102.6
Үүнээс: Нэгдсэн эмнэлэг (СШ)	мян.хүн	7.7	7.8	0.1	101.3
Сумын эмнэлэг	мян.хүн	5.6	6	0.4	107.1
Монгол уламжлалт эмнэлэг	мян.хүн	1	1	0.0	100.0
Цэргийн эмнэлэг	мян.хүн	0.07	0.01	-0.1	0.0
Хувийн хэвшлийн эмнэлэг	мян.хүн	2.6	2.6	0.0	100.0
5.Халдварт өвчний гаралт бүгд	хүн	737	1119	382	151.8
Үүнээс: Сумын эмнэлэг	хүн	214	455	241.0	212.6
Нэгдсэн эмнэлэг	хүн	404	539	135.0	133.4
Өрхийн эмнэлэг	хүн	30	29	-1.0	96.7
Хувийн эмнэлэг	хүн	88	96	8.0	109.1
Цэргийн эмнэлэг	хүн	1	0	1	0.0
6.Нялхсын эндэгдэл бүгд	хүн	16	10	-6.0	62.5
Үүнээс: Нэгдсэн эмнэлэг	хүн	8	7	-1.0	87.5
Сумын эмнэлэг	хүн	6	1	-5.0	16.7
Өрхийн эмнэлэг	хүн	2	2	0.0	100.0
7.Түргэн тусламжийн дуудлага	мян.хүн	19.7	20.1	0.4	102.0
Үүнээс: алсын дуудлага	мян.хүн	3.1	2.9	-0.2	93.5
8.Осол гэмтлийн өвчлөл	хүн	3016	3376	360.0	111.9
Үүнээс: нас баралт	хүн	107	97	-10	90.7
9.Шинээр хяналтанд авсан жирэмсэн эх	хүн	1630	1811	181.0	111.1
Үүнээс: эхний 3 сартайн хяналт	хүн	1450	1604	154.0	110.6

Тайлбар - ² дахин их

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.2. ТӨРӨЛТ, ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, сумаар, жил бүрийн 12 сард

Сумын нэр	Амаржсан эх	Эхийн эндэгдэл	Амьд төрсөн хүүхэд	1 хүртэл насандаа эндсэ	1-5 хүртэл насны эндсэн хүүхэд
	Тоо				
Дүн	1351	0	1358	10	7
Айраг	2		2		1
Алтанширээ	1		1		
Даланжаргалан	2		2		1
Дэлгэрэх	1		1		
Иххэт					
Мандах					
Өргөн	2		2		3
Сайхандулаан	1				
Улаанбадрах					
Хатанбулаг	4		4	1	
Хөвсгөл	2		2		
Эрдэнэ	2		2		
Сайншанд	1082		1091	9	2
Замын - Үүд	252		251		

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.3. БҮРТГЭГДСЭН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, төрлөөр, жил бүрийн 12 сард

Үзүүлэлт	2018 I-XI	2019 I-XI	Өсөлт	
	Тоо		Тоо	Хувь
Халдварт өвчний гаралт-Бүгд	737	1119	382	151.8
Вируст гепатит	9	6	-3	66.7
Сүрьеэ	100	86	-14	86.0
Тэмбүү	124	192	68	154.8
Заг хүйтэн	192	311	119	162.0
Трихоминиаз	94	160	66	170.2
Цусан суулга	55	41	-14	74.5
Бусад	163	323	160	198.2

Тайлбар -²-дахин их

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

2.4 ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭЖ ЭМЧЛҮҮЛСЭН ХҮНИЙ ТОО, сумаар

	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2019 I-XII	2019 I-XII
						2015 I-XII	2018 I-XII
БҮГД	13578	15406	16054	16900	17375	128.0	102.8
Айраг	287	346	284	361	282	98.3	78.1
Алтанширээ	200	199	224	203	170	85.0	83.7
Даланжаргалан	181	246	229	215	230	127.1	107.0
Дэлгэрэх	181	171	180	178	143	79.0	80.3
Иххэт	210	266	260	240	197	93.8	82.1
Мандах	201	253	202	179	194	96.5	108.4
Өргөн	189	180	188	169	176	93.1	104.1
Сайхандулаан	141	135	139	136	149	105.7	109.6
Улаанбадрах	196	189	205	203	203	103.6	100.0
Хатанбулаг	216	272	240	233	302	139.8	129.6
Хөвсгөл	172	149	102	126	118	68.6	93.7
Эрдэнэ	205	217	217	224	244	119.0	108.9
Зүүнбаян	244	251	291	315	302	123.8	95.9
Замын-Үүд	2234	2805	2694	2812	3248	145.4	115.5
Нэгдсэн Эмнэлэг	7145	7812	7363	7673	7810	109.3	101.8
Төмөр зам							
УАУТ	570	679	988	1049	1021	179.1	97.3
Улаан-уул	21	8		12	5	23.8	41.7
ЗБЦА	0	0					
Сулинхээр	7	15	6	15	5	71.4	33.3
Ачлал	434	478	516	533	539	124.2	101.1
Идэр-Өлзийт	446	577	840	824	723	162.1	87.7
Тэнгэрийн ивээл	98	158	141	153	154		100.7
Шонхор мед			223	385	426		110.6
Ач үйлс дэлгэр			522	662	734		110.9

Тайлбар-² дахин их

2.5 НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ, амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутамд ногдохоор, сумаар

	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2019 I-XII	2019 I-XII	
						2015 I-XII	2018 I-XII	
	хувь					пункт		
БҮГД	11.4	13.8	12.3	7.4	7.4	-4.0	0.0	
Айраг	0.0	0.0	10.5	0.0	0.0	0.0	0.0	
Алтанширээ	0.0	31.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Даланжаргалан	0.0	15.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Дэлгэрэх	19.2	22.7	30.3	0.0	0.0	-19.2	0.0	
Иххэт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Мандах	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Өргөн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Сайхандулаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Улаанбадрах	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Хатанбулаг	0.0	16.4	0.0	0.0	250	250.0	250.0	
Хөвсгөл	0.0	0.0	28.6	0.0	0.0	0.0	0.0	
Эрдэнэ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Сайншанд	23.5	27.3	18.8	8.2	8.2	-15.2	0.0	
Замын-Үүд	6.4	5.1	11.0	0.0	0.0	-6.4	0.0	

ГУРАВ. БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ

3.1 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД

	2016	2017	2018	2019	2019 2016	2019 2018
Суралцагч-Бүгд	13586	13983	14152	15201	111.9	107.4
Үүнээс:						
Ерөнхий боловсролын сургууль	12278	12759	13009	13971	113.8	107.4
Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төв	623	597	577	755	121.2	130.8
Анагаахын шинжлэх ухааны үндэсний	685	627	566	475	69.3	83.9
Сургуулийн тоо-Бүгд	24	25	25	25	104.167	100
Үүнээс:						
Ерөнхий боловсролын сургууль	21	22	22	22	104.762	100
Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төв	2	2	2	2	100	100
ЭМШУИС-ийн салбар сургууль	1	1	1	1	100	100

3.2 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛЬД ЭЛСЭГЧИД

	2016	2017	2018	2019	2019 2016	2019 2018
Элсэгч-Бүгд	3080	3713	4207	4295	139.4	102.1
Ерөнхий боловсролын сургууль	2649	3212	3551	3645	137.6	102.6
Бага боловсролоор элсэгчид	1368	1553	1621	1655	121.0	102.1
Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төв,	300	360	516	560	186.7	108.5
Анагаахын шинжлэх ухааны үндэсний	131	141	140	90	68.7	64.3

3.3 БҮХ ШАТНЫ СУРГУУЛЬД ТӨГСӨГЧИД

	2016	2017	2018	2019	2019 2016	2019 2018
Төгсөлт-Бүгд	2705	3272	3741	3170	117.2	84.7
Үүнээс:						
Ерөнхий боловсролын сургууль	2190	2690	3156	2640	120.5	83.7
Бага боловсрол	965	1136	1255	1356	140.5	108.0
Суурь боловсрол	542	806	1050	969	178.8	92.3
Бүрэн дунд боловсрол	683	748	851	315	46.1	37.0
Мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төв,	259	349	422	360	139.0	85.3
ЭМШУИС-ийн салбар сургууль	256	233	163	170	66.4	104.3
ЕБС-ийн сурлагын стандарт хангалт %	99.2	100.0	96.1	(...)		
А,Вийн эзлэх %	62.1	64.8	38.1	(...)		

3.4 СОЁЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

	Хэмжих нэгж	2018	2019	Өсөлт	
				Тоо	хувь
1.Театр -тоглолт	тоо	184	166	-18	90.2
үзэгчид	мян.хүн	34.5	27.5	-7.0	79.7
орлого	мян.төг	31998.3	48010.0	16011.7	150.0
хамрагдсан ААН	тоо	1	1		
2.Музей					
үзэгчид	мян.хүн	3.9	5.5	1.6	141.0
орлого	мян.төг	4439.3	7686.0	3246.7	173.1
хамрагдсан ААН	тоо	2	2		

ДӨРӨВ. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ

4.1 БҮРТГҮҮЛСЭН АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, боловсролын түвшингээр, жил бүрийн оны эцэст

Боловсролын түвшингээр	2016 XII	2017 XII	2018 XII	2019.XII	2019. XII 2016. XII	2019. XII 2018.XII
	хүний тоо				хувь	
ДҮН	1 503	1 025	993	300	20.0	30.2
Үүнээс: Эмэгтэй	811	530	497	144	17.8	29.0
Магистр, доктор	11	5	1	1	9.1	100.0
Дээд боловсролтой	391	238	153	55	14.1	35.9
Тусгай дунд	156	62	40	16	10.3	40.0
Техник мэргэжлийн	156	85	52	24	15.4	46.2
Бүрэн дунд	572	556	641	178	31.1	27.8
Бүрэн бус дунд	175	52	72	18	10.3	25.0
Бага	29	9	10	6	20.7	60.0
Боловсролгүй	13	18	24	2	15.4	8.3

4.2 АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар, жил бүрийн оны эцэст

	Ажилгүй иргэдийн тоо		Ажилд орсон хүний тоо	
	2018.XII	2019.XII	2018	2019
ДҮН	993	300	1098	1088
Айраг	44	4	95	15
Алтанширээ	41	9	25	49
Даланжаргалан	59	7	79	112
Дэлгэрэх	29	3	12	8
Иххэт	27	3	90	11
Мандах	9	7	104	54
Өргөн	30	6	90	107
Сайхандулаан	14	12	22	26
Улаанбадрах	7	9	103	53
Хатанбулаг	13	4	31	55
Хөвсгөл	14	2	21	40
Эрдэнэ	41	4	11	49
Сайншанд	438	165	281	382
Замын - Үүд	227	65	134	127

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

4.3 АЖЛЫН БАЙРНЫ ЗАХИАЛГА, эдийн засгийн салбарын ангилал, 2019 оны эцэст

Салбарын ангилал	2018.XII	2019.XII
	Тоо	
Бүгд	1158	1321
ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуй,загас барилт	10	80
Уул уурхай олборлох аж үйлдвэр	431	426
Боловсруулах үйлдвэрлэл	9	1
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	12	13
Усны хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог хаягдлын Барилга	22	12
Бөөний ба жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар	94	77
Тээвэр агуулахын үйл ажиллагаа	4	
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	36	7
Мэдээлэл, холбоо	1	2
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	3	
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	25	13
Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа		
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	3	
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, үйл ажиллагаа, албан Боловсрол	123	53
Хүний эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	78	52
Урлаг, үзвэр,тоглоом наадам	44	21
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	18	1
Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа,өрхийн Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл	244	563
	1	

4.4 АЖЛЫН БАЙРНЫ ЗАХИАЛГА, ажил, мэргэжлийн ангилал, 2019 оны эцэст

Үзүүлэлт	2018. XII	2019. XII
	Тоо	
Бүгд	1158	1321
Менежер	20	11
Мэргэжилтэн	163	101
Техникч болон туслах дэд/ мэргэжилтэн	97	255
Контор, үйлчилгээний ажилтан	46	32
Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	96	106
ХАА, ой загас агнуурын ажилтан	3	15
Үйлдвэрлэл, барилга,гар урлал,холбогдох ажил үйлчилгээний ажилтан	86	54
Суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч	158	85
Энгийн ажил мэргэжил	462	655
Зэвсэгт хүчний ажил мэргэжил	27	7

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

4.5 АЖИЛД ЗУУЧИЛСАН ИРГЭД, ажил, мэргэжлийн ангилалаар 2019 оны эцэст

Үзүүлэлт	2018		2019	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
	тоо		тоо	
Бүгд	1098	456	1088	439
Менежер	18	12	9	7
Мэргэжилтэн	124	82	98	72
Техникч болон туслах дэд/мэргэжилтэн	84	51	244	71
Контор, үйлчилгээний ажилтан	62	40	26	23
Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	97	73	65	48
ХАА, ой загас агнуурын ажилтан	1		15	5
Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил	86	20	37	4
Суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч	145	20	75	5
Энгийн ажил мэргэжил	455	148	513	199
Зэвсэгт хүчний ажил мэргэжил	26	10	6	5

4.6 ШИНЭ АЖЛЫН БАЙРАНД ОРСОН ИРГЭН, эдийн засгийн салбарын ангиллаар оны эцэст

Салбарын ангилал	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгдээс: Ажлын	
			Байнга	Улирал
	тоо			
Бүгд	1103	423	536	567
ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуй, загас барилт, ан	122	47	71	51
Уул уурхай олборлолт	230	33	131	99
Боловсруулах үйлдвэрлэл	38	21	38	
Цахилгаан, хий уур агааржуулалтын хангамж				
Усан хангамж, бохир ус, хог хаягдлын менежмент	10	2	10	
Барилга	57	15	20	37
Бөөний ба жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээ	191	31	148	43
Тээвэр агуулахын үйл ажиллагаа	46	15	42	4
Байр сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	25	22	15	10
Мэдээлэл холбоо	1		1	
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	2	2	2	
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа				
Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл	25	16	24	1
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	1		1	
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын даатгал	320	197	10	310
Боловсрол	17	11	11	6
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	8	2	2	6
Урлаг үзвэр тоглоом наадам				
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	10	9	10	
Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн аж ахуй				
Олон улсын байгууллагын үйл ажиллагаа				

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

ТАВ. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ

5.1 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, төрлөөр, оны эцэст

Үзүүлэлт	2018	2019	2019
	сая төгрөг		хувь
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого	33 714.8	42 158.7	125.0
Тэтгэврийн даатгалын сан	21 226.0	26 630.0	125.5
Тэтгэмжийн даатгалын сан	2 407.9	3 020.3	125.4
Эрүүл мэндийн даатгалын сан	5 575.8	6 863.6	123.1
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сан	3 524.9	4 418.1	125.3
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	980.2	1 226.7	125.1
Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага	45 447.5	51 537.1	113.4
Тэтгэврийн даатгалын сан	32 968.8	38 297.2	116.2
Тэтгэмжийн даатгалын сан	2 500.7	2 880.9	115.2
Эрүүл мэндийн даатгалын сан	6 577.7	6 122.6	93.1
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сан	2 532.2	3 151.5	124.5
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	868.1	1 084.9	125.0

5.2 НИЙГМИЙН ДААТГАЛД ДААТГУУЛАГЧИД, ОЛГОСОН ТЭТГЭВРИЙН ХЭМЖЭЭ, төрлөөр, оны эцэст

Үзүүлэлт	2018	2019	2019
	хүн		хувь
1. Нийгмийн даатгалд даатгуулагчид	23395	23971	102.5
Албан журмаар даатгуулагчид	19256	19821	102.9
Аж ахуй нэгж, байгууллага	10057	10529	104.7
Төсөвт байгууллага	9199	9292	101.0
Сайн дураар даатгуулагчид	4139	4150	100.3
2. Тэтгэвэр авагчдын тоо	8477	8843	104.3
Өндөр насны тэтгэвэр	6054	6334	104.6
Хөгжлийн бэршээлтэй иргэдийн	1250	1301	104.1
Тэжээгчээ алдсаны	520	513	98.7
Цэргийн тэтгэвэр	438	470	107.3
ҮОМШӨ*-ний	215	225	104.7
	сая төгрөг		
3. Олгосон тэтгэвэр	33 457.8	38 433.6	114.9
Өндөр насны тэтгэвэр	24 274.0	27 895.2	114.9
Хөгжлийн бэршээлтэй иргэдийн	3 703.6	4 432.8	119.7
Тэжээгчээ алдсаны	1 722.2	1 817.9	105.6
Цэргийн тэтгэвэр	2 892.7	3 422.2	118.3
ҮОМШӨ*-ний	865.3	865.5	100.0

Тайлбар: *-Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчин
Эх үүсвэр: Нийгмийн даатгалын хэлтэс

5.3 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, сумаар

Сумын нэр	2018	2019	2019
	сая төгрөг		хувь
ДҮН	33714.8	42158.7	125.0
Айраг	600.8	733.9	122.2
Алтанширээ	208.1	270.8	130.1
Даланжаргалан	1495.6	1804.5	120.7
Дэлгэрэх	241.5	306.3	126.8
Иххэт	333.0	576.9	173.2
Мандах	433.4	336.3	77.6
Өргөн	1011.1	1482.2	146.6
Сайхандулаан	247.0	330.2	133.7
Улаанбадрах	262.9	327.5	124.6
Хатанбулаг	566.6	709.5	125.2
Хөвсгөл	260.3	312.1	119.9
Эрдэнэ	453.4	599.5	132.2
Сайншанд	18963.8	23692.1	124.9
Зүүнбаян баг	998.8	1274.7	127.6
Замын-Үүд	7638.5	9402.2	123.1

5.4 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ЗАРЛАГА, сумаар

Сумын нэр	2018	2019	2019
	сая төгрөг		хувь
ДҮН	45447.5	51537.1	113.4
Айраг	2240.7	2485.1	110.9
Алтанширээ	854.6	950.0	111.2
Даланжаргалан	1854.3	2212.8	119.3
Дэлгэрэх	915.9	1051.2	114.8
Иххэт	1623.7	1817.2	111.9
Мандах	1006.9	1070.9	106.4
Өргөн	1295.2	1966.7	151.8
Сайхандулаан	499.6	727.1	145.5
Улаанбадрах	985.2	1128.8	114.6
Хатанбулаг	1666.4	1952.2	117.2
Хөвсгөл	843.4	920.1	109.1
Эрдэнэ	1453.6	1705.8	117.4
Сайншанд	20254.3	21841.0	107.8
Зүүнбаян баг	1688.5	1896.7	112.3
Замын-Үүд	8265.2	9811.5	118.7

5.3 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНД ХАМРАГДСАН ХҮНИЙ ТОО, ОЛГОСОН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖИЙН ХЭМЖЭЭ, төрлөөр, жил бүрийн оны эцэст

Үзүүлэлт	Хамрагдсан хүний тоо		2019 2018	Олгосон тэтгэвэр тэтгэмж		2019 2018
	2018	2019		2018	2019	
	тоо		хувь	сая төгрөг		хувь
НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТ	30670	32195	105.0	8064.1	8779.6	108.9
1. Халамжийн тэтгэвэр	1376	1471	106.9	2322.3	2615.6	112.6
Ахмад настны тэтгэвэр	63	94	149.2	106.8	148.7	139.2
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний тэтгэвэр	1313	1377	104.9	2215.5	2466.9	111.3
2 Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	1079	1176	109.0	774.5	888.2	114.7
Эмнэлгийн хяналтад байдаг, байнгын асаргаа шаардлагатай, ахмад настан болон хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнийг асарч байгаагийн улмаас хөдөлмөр эрхлэдэггүй хөдөлмөрийн насны иргэнд олгосон тэтгэмж	1016	1112	109.4	724.2	835.1	115.3
Бүтэн өнчин хүүхдийг үрчлэн авсан болон асран хамгаалж харгазан дэмжиж байгаа иргэнд олгох тэтгэмж	51	54	105.9	41.3	46.1	111.6
Гэр бүлийн тухай хуулийн 25.5-д заасан болон хүчирхийллийн улмаас хамгаалалт шаардлагатай болсон хүүхдийг мөн хуулийн 74 дүгээр зүйлд заасны дагуу гэр бүлдээ авч асрамжилж байгаа иргэнд олгох тэтгэмж	6	7	116.7	6.1	5.1	83.6
Ахмад настаныг гэртээ асрамжилж байгаа иргэн	5	3	60.0	2.3	1.9	82.6
Байнгын асаргаа шаардлагатай хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн	1		0.0	0.6		0.0
3. Онцгой тохиолдлын болон амжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмжийн дүн	1024	1138	111.1	653.0	717.2	109.8
16 хүртэлх насны байнгын асаргаа шаардлагатай хүүхдэд олгох мөнгөн тэтгэмж	234	246	105.1	385.1	436.7	113.4
Байнгын асаргаа шаардлагатай 16-с дээш насны иргэн	711	804	113.1	163.9	162.9	99.4
Гурав ба түүнээс дээш тооны бага насны /14 хүртэлх насны/ хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх /эцэг/	4		0.0	0.4		0.0
2 ихэр хүүхэд төрүүлж эсэн мэнд өсгөж байгаа өрх, иргэнд олгох тэтгэмж	17	15	88.2	34.0	28.0	82.4

Хүснэгт 5.3-ийн үргэлжлэл

Үзүүлэлт	Хамрагдсан		2019 2018	Олгосон тэтгэвэр		2019 2018
	2018	2019		2018	2019	
	тоо		хувь	мянган төгрөг		хувь
18 нас хүрээгүй байхдаа бүтэн өнчин болсон 18-24 насны иргэн	12	7	58.3	14.4	10.4	72.2
Гэнэтийн аюул, ослын улмаас орон гэргүй болсон өрх	29	60	2.1 ²	34.8	72.0	2.1 ²
Хорих ангиас суллагдсан өөрийн гэр оронгүй иргэн	17	1	5.9	20.4	1.2	5.9
Нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай, 4 ба түүнээс дээш 18 хүртэлх насны хүүхэдтэй, гэр оронгүй, өрх толгойлсон иргэн		5			6.0	
4. Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээний зардал	368	115	31.3	30.8	27.9	90.6
5. Нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай НХТХууль 3.1.2, 18.2-т заасан өрх, иргэнийг нийгэмшүүлэх, хамт олны бүлэг бүрдүүлэх, орлогын эх үүсвэртэй болгох төсөл хэрэгжүүлэх, амьдрах ухаанд сургах зардал	15572	16206	104.1	1368.9	1424.4	104.1
Ахмад настанд үзүүлсэн тусламж, хөнгөлөлтийн зарцуулалт	8681	8243	95.0	461.2	416.9	90.4
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний тусламж, хөнгөлөлт	1920	2033	105.9	194.5	208.4	107.1
Амьжиргааг дэмжих зөвлөлийн гишүүн, сум, хорооны нийгмийн ажилтанд олгох урамшил	105	165	157.1	12.9	8.2	63.6
Хүнс тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээний зарцуулалт	3509	3857	109.9	436.7	525.6	120.4
Банкны шимтгэл				4.1	5.2	126.8
Жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхийн тэтгэмжийн зарцуулалт	1357	1908	140.6	259.5	260.1	100.2
6. Бусад халамжийн дүн	11251	12089	107.4	2914.6	3106.3	106.6
Алдарт эхийн одонгийн тусламж	4930	5044	102.3	656.8	668.4	101.8
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж	19	21	110.5	40.8	37.9	92.9
Цалинтай ээж хөтөлбөр	3769	4239	0.0	1664.9	1764.9	
Насны хишгийн зардал	2378	2558	107.6	389.9	408.2	104.7
Өрх толгойлсон эх/эцэг хөтөлбөрийн зардал	155	227	0.0	162.2	226.9	0.0

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

ЗУРГАА. ГЭМТ ХЭРЭГ

6.1 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, төрлөөр, оны эцэст

Хэргийн төрөл	2018	2019	зөрүү	Хэргийн бүтэц	
	тоо			2018	2019
				хувь	
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг - ДҮН	517	550	33	100.0	100.0
Хүн амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	8	10	2	1.5	1.8
Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	19	27	8	3.7	4.9
Хүний эрүүл мэндэд хохирол учруулсан гэмт хэрэг	143	169	26	27.7	30.7
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	219	215	-4	42.4	39.1
Хулгайлах	111	107	-4	21.5	19.5
Залилах	37	31	-6	7.2	5.6
Гээгдэл эд зүйл ашиглах	18	11	-7	3.5	2.0
Хөрөнгө завших	12	25	13	2.3	4.5
Бусдын эд хөрөнгө устгах, гэмтээх, үрэгдүүлэх	1	0	-1	0.2	0.0
үүнээс: Эд хөрөнгө устгах, гэмтээх	2	7	5	0.4	1.3
Дээрэмдэх	7	6	-1	1.4	1.1
Бусдын эд хөрөнгийг авахаар	1	0	-1	0.2	0.0
Автотээврийн хэрэгслийг зөвшөөрөлгүйгээр авч явах	0	2	2	0.0	0.4
Мал хулгайлах	30	26	-4	5.8	4.7
Улсын хилээр хууль бусаар эд зүйлс нэвтрүүлсэн	26	32	6	5.0	5.8
Авилгын гэмт хэрэг	4	7	3	0.8	1.3
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	10	6	-4	1.9	1.1
Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг	4	1	-3	0.8	0.2
Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг	14	5	-9	2.7	0.9
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	5	18	13	1.0	3.3
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг	42	44	2	8.1	8.0
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	22	1	-21	4.3	0.2
Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	1	3	2	0.2	0.5
Цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг	0	3	3	0.0	0.5
Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг	0	1	1	0.0	0.2
Хүний халдашгүй, чөлөөт байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	0	5	5	0.0	0.9
Бусад гэмт хэрэг	0	3	3	0.0	0.5
согтуугаар үйлдсэн	70	179	109	13.5	32.5
Гэмт гудамж, талбай	87	62	-25	16.8	11.3
гэр орон сууцанд	139	181	42	26.9	32.9
бүлэглэн үйлдсэн	288	54	-234	55.7	9.8
хүүхэд оролцсон	7	13	6	1.4	2.4
эмэгтэй хүн оролцсон	66	66	0	12.8	12.0
Гэмт 06.00 -14.00	146	152	6	28.2	27.6
хэрэг 14.00-19.00	115	131	16	22.2	23.8
үйлдсэн 19.00 - 22.00	65	90	25	12.6	16.4
цаг 22.00 - 06.00	191	177	-14	36.9	32.2
Гэмт хэргийн нас барсан хүний тоо	27	24	-3		
улмаас гэмтэж бэртсэн хүний тоо	150	222	72		

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

6.2 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО , сумаар

	2018	2019	Үүнээс: хэргийн төрлөөр						Бусад
			Хүний амь	ХЭМХ учруулсан гэмт хэрэг	Хүчин	ХАБТХ АЖЗ*	Өмчийн хулгайн хэрэг		
							ИӨХ	Малын	
ДҮН	517	550	9	169	17	44	107	26	178
Айраг	22	14	1		1	4	3	3	2
Алтанширээ	12	13		3		4	1	1	4
Даланжаргалан	27	36		9	1	6	8	2	10
Дэлгэрэх	5	17		3			8	3	3
Иххэт	10	26	1	5	2		4	7	7
Мандах	6	3	1	2					
Өргөн	8	8				3	2	2	1
Сайхандулаан	9	8		4			3		1
Хатанбулаг	22	16	1	8			3		4
Улаанбадрах	11	6		1				4	1
Хөвсгөл	10	8		2	2		1	1	2
Эрдэнэ	8	13		5	1	2	1		4
Сайншанд	167	185	4	71	5	17	42	3	43
Замын - Үүд	200	197	1	56	5	8	31		96

Тайлбар: *-Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

ДОЛОО. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

7.1 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, салбараар, оны үнээр

Салбар	2016	2017	2018
	мянган төгрөг		
Нэг хүнд ногдох ДНБ	4088.4	4340.4	5320.0
	сая төгрөг		
ДНБ салбараар	272 288.4	296 014.8	369 207.7
Хөдөө аж ахуй	69 605.4	81 705.8	116 182.2
Газар тариалан	695.1	591.6	642.7
Мал аж ахуй	68 778.3	80 627.8	115 539.5
ХАА-н бусад	132.0	486.4	
Аж үйлдвэр, барилга	49 232.2	50 472.3	72 920.9
Уул уурхай, олборлох	12 939.2	16 277.8	24 373.6
Боловсруулах	21 899.1	19 016.0	32 534.6
Цахилгаан, хий, уур хангамж, усан хангамж, бохир ус хаягдал, хаягдлын менежмент, цэвэрлэх үйл ажиллагаа	8 992.3	9 329.9	10 983.7
Барилга	5 401.6	5 848.6	5 029.0
Үйлчилгээ	153 450.8	163 836.7	180 104.6
Худалдаа, зочид буудал, зоогийн газар	18 427.2	18 386.6	19 581.6
Тээвэр, мэдээлэл, холбоо	34 313.9	35 893.6	36 740.7
Санхүү, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	36 341.6	36 480.3	41 613.1
Бусад үйлчилгээ	64 368.1	73 076.2	82 169.2

НАЙМ. МӨНГӨ ЗЭЭЛ

6.1 МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ, ЗЭЭЛ, 2019 оны 12 сард

	Хэмжих нэгж	2018 I-XII	2019 I-XII	2019 2018
		Тоо		Хувь
Нийт зээлийн үлдэгдэл	сая төгрөг	286031.9	289574.6	101.2
Анхаарал хандуулах зээлийн үлдэгдэл	сая төгрөг	1935.8	4717.9	243.7
Чанаргүй зээлийн үлдэгдэл	сая төгрөг	6934.2	7282.2	105.0
Нийт харилцахын үлдэгдэл	сая төгрөг	21100.8	35823.2	169.8
Иргэдийн харилцахын үлдэгдэл	сая төгрөг	20351.3	16181.5	79.5
Нийт хадгаламжийн үлдэгдэл	сая төгрөг	108231.8	118984.1	109.9
Иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл	сая төгрөг	108231.8	113966.7	105.3
Хугацаагүй хадгаламжийн үлдэгдэл	сая төгрөг	28645.6	30455.8	106.3
Хугацаатай хадгаламжийн үлдэгдэл	сая төгрөг	79586.2	88528.3	111.2
Нийт банкны салбар, нэгжийн тоо	тоо	67	59	88.1
Нийт банкны салбар, нэгжийн ажилтнуудын тоо	тоо	397	406	102.3
Нийт зээлдэгчийн тоо	мянган хүн	31.3	35.9	114.7
Нийт харилцах данс эзэмшигчийн тоо	мянган хүн	148.7	137.0	92.1
Нийт хадгаламжийн эзэмшигчийн тоо	мянган хүн	72.0	72.6	100.8
Нийт АТМ-ын тоо	тоо	60	63	105.0
Нийт төлбөрийн карт эзэмшигчийн тоо	мянган хүн	-	81.0	0.0

Тайлбар :- ² Дахин их

Эх үүсвэр: Монгол банкны мэдээлэл

ЕС. ТӨСӨВ, САНХҮҮ

9.1. ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, жил бүрийн 12 сард

	2018.I-XII	2019.I-XII			2019 I-XII 2018 I-XII
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Биелэл Т	
	сая төгрөг			хувь	
Нийт орлого	28466.1	72685.5	79334.0	109.1	2.7 ²
1. Татварын орлого	21911.6	28992.6	27657.4	95.4	126.2
1.1 Орлогын албан татвар	16580.1	14956.8	17265.7	115.4	104.1
1.2 Өмчийн татвар	1360.6	1426.8	1559.8	109.3	114.6
1.3 Бусад татвар төлбөр					
хураамж	3970.9	12609.0	8831.9	70.0	2.2 ²
2. Татварын бус орлого	6554.5	7432.5	15508.9	2.1 ²	2.3 ²
3. Улсын төсөв, орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлсэн орлого		36260.4	36167.7	99.7	

Тайлбар: 2018 оны орон нутгийн төсвийн орлогод улсын төсөв, орон нутгийн төсөв хороондын шилжүүлсэн орлогын дүн тусгагдаагүй.

9.2 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, жил бүрийн 12 сард

	2018.I-XII	2019.I-XII			2019 I-XII 2018 I-XII
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	хувь	
	сая төгрөг			хувь	
Нийт зарлага	61587.2	71343.4	69022.3	96.7	112.1
1. Урсгал зардал	50703.1	54272.1	52450.3	96.6	103.4
1.1. Бараа үйлчилгээний зардал	41309.5	52669.5	50930.2	96.7	123.3
1.1.1 Цалин хөлс ба нэмэгдэл урамшил	23252.1	29404.5	29148.7	99.1	125.4
1.1.2 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2919.2	3730.9	3675.8	98.5	125.9
1.1.3. Байр ашиглалттай холбоотой зардал	5034.4	6176.9	5811.7	94.1	115.4
1.1.4. Хангамжийн бараа материал	1279.8	1630.4	1570.1	96.3	122.7
1.1.5. Нормативт зардал	1737.6	2057.1	2022.7	98.3	116.4
1.1.6. Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2059.6	1755.4	1742.0	99.2	84.6
1.1.7. Томилолт зочны зардал	169.7	335.3	315.8	94.2	186.1
1.1.7. Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр	3100.5	4904.3	4331.1	88.3	139.7
1.1.8 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1756.6	2674.7	2312.3	86.5	131.6
1.2. Татаас ба урсгал шилжүүлэг	9393.6	1602.6	1520.1	94.9	16.2
2. Хөрөнгийн зардал	10884.1	17071.3	16572.0	97.1	152.3

Эх үүсвэр: Аймгийн ЗДТГ-ын Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

9.3 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА сумаар, жил бүрийн 12 сард

Үзүүлэлт	Орон нутгийн төсвийн орлого			Орон нутгийн төсвийн зарлага		
	Төлөвлөгө ө	Гүйцэтгэл	Биелэлт	Төлөвлөгө ө	Гүйцэтг эл	Биелэлт
	сая төгрөг		хувь	сая төгрөг		хувь
Дүн	72685.5	79334.0	109.1	71343.4	69022.3	96.7
Айраг	1965.4	1997.6	101.6	2644.9	2540.9	96.1
Алтанширээ	1368.2	1321.2	96.6	1544.1	1446.9	93.7
Даланжаргалан	1851.1	1983.2	107.1	2337.1	2167.4	92.7
Дэлгэрэх	1404.9	1417.5	100.9	1633.5	1551.3	95.0
Иххэт	1664.9	1614.0	96.9	2177.2	1993.6	91.6
Мандах	1796.2	1596.7	88.9	2024.1	1706.4	84.3
Өргөн	1509.8	1481.5	98.1	1800.2	1708.4	94.9
Сайхандулаан	1590.1	1381.5	86.9	1817.8	1533.8	84.4
Улаанбадрах	1607.1	1508.5	93.9	1912.8	1612.8	84.3
Хатанбулаг	2114.7	2131.5	100.8	2405.2	2281.3	94.8
Хөвсгөл	1515.3	1549.8	102.3	1712.4	1636.7	95.6
Эрдэнэ	1664.7	1677.1	100.7	2040.4	1863.0	91.3
Сайншанд	13799.9	13937.5	101.0	16215.1	15815.3	97.5
Замын-Үүд	13539.4	13933.9	102.9	11183.5	10906.6	97.5
Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс	25293.8	31802.5	125.7	19895.1	20258	101.8

Эх үүсвэр: Аймгийн ЗДТГ-ын Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

9.4 УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ОРЛОГО, оны эцэст

	2018	2019			2019 2018
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Биелэл т	
	сая төгрөг			хувь	
Татварын орлого-БҮГД	6153.8	5790.0	994.5	172.6	162.4
1. ААНБ-ын орлогын албан	912.1	750.0	1507.9	201.1	165.3
2. Дотоодын бараа үйлчилгээний	2125.7	2000.0	3558.1	177.9	167.4
3. Ашигт малтмалын нөөц	2408.4	2400.0	3660.8	152.5	152.0
4. Агаарын бохирдлын төлбөр	618.5	640.0	1089.6	170.3	176.2
5. Өсөн нэмэгдэх ашигт	89.1	0.0	178.1		199.9

Тайлбар :- ² Дахин их

Эх үүсвэр: Татварын хэлтэс

АРАВ. ҮНЭ

10.1 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС / нэр төрлөөр/

Нэр төрлөөр	ЖИН	2019-XII	2019-XII
		2018-XII	2019-XI
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	Хувь	105.9	101.4
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	0.361	111.2	102.8
01.01 ХҮНСНИЙ БАРАА	0.338	111.2	102.8
01.2 СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	0.023	106.2	100.0
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	0.026	104.3	100.9
02.1 СОГТУУРУУЛАХ УНДАА	0.011	103.4	102.5
02.2 ТАМХИ	0.015	104.8	100.1
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	0.181	106.6	102.1
03.1 ХУВЦАС, БӨС БАРАА	0.130	106.6	101.4
03.2 ГУТАЛ	0.050	106.5	103.8
04. ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	0.096	106.9	100.0
04.1 ОРОН СУУЦНЫ БОДИТ ТҮРЭЭС	0.008	100.0	100.0
04.2 ОРОН СУУЦНЫ ТЕХНИКИЙН БОЛОН ЗАСВАРЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.024	107.0	100.0
04.3 УСАН ХАНГАМЖ БОЛОН ОРОН СУУЦНЫ БУСАД ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.014	100.0	100.0
04.4 ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	0.051	110.4	100.0
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	0.062	104.8	101.7
05.1 ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ХЭРЭГСЭЛ, ХИВС БОЛОН ШАЛНЫ БУСАД ДЭВСГЭР	0.015	107.9	102.5
05.2 ГЭР АХУЙН ОЁМОЛ, НЭХМЭЛ ЭДЛЭЛ	0.006	105.2	102.2
05.3 ГЭР АХУЙН ЦАХИЛГААН БАРАА	0.021	99.7	100.7
05.4 ГЭР АХУЙН ШИЛЭН ЭДЛЭЛ, САВ СУУЛГА	0.005	102.4	101.6
05.5 ГЭР АХУЙ, ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЗОРИУЛАЛТТАЙ ХӨДӨЛМӨРИЙН БАГАЖ ХЭРЭГСЭЛ	0.001	107.6	100.0
05.6 ГЭР АХУЙН ЦЭВЭРЛЭГЭЭНИЙ БОЛОН БУСАД ЖИЖИГ БАРАА, ГЭРИЙН ҮЙЛ	0.014	103.2	101.2
06. ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.017	100.6	100.7
06.1 ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЭЛ	0.016	100.7	100.8
06.2 АМБУЛТОРЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.000	100.0	100.0
06.3 ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭЖ ҮЗҮҮЛСЭН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.001	100.0	100.0
07. ТЭЭВЭР	0.140	99.8	100.6
07.1 ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХУДАЛДАН АВАЛТ	0.094	100.0	100.0
07.2 ХУВИЙН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ЗАСВАР, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.035	99.0	100.8
07.3 ТЭЭВРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.012	102.0	102.0
08. ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.049	100.0	100.0
09. АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.021	102.9	100.1
09.1 ДУУ, ДҮРС, ГЭРЭЛ ЗУРАГ, МЭДЭЭЛЛИЙГ БОЛОВСРУУЛАХ ТОНОГ ТӨХӨӨ	0.015	100.0	100.0
09.2 ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.005	103.7	100.2
09.3 НОМ, СОНИН, БИЧГИЙН ХЭРЭГСЭЛ	0.002	103.9	100.0
10. БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.002	109.9	100.0
11. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.005	112.3	103.4
11.1 НИЙТИЙН ХООЛНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.005	111.2	103.2
11.2 ЗОЧИД БУУДАЛ ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.003	114.0	103.6
12. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.039	103.8	100.1
12.1 ХУВЬ ХҮНД ХАНДСАН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.035	105.1	100.2
12.2 ХУВЬ ХҮНИЙ ЭД ЗҮЙЛ, ХЭРЭГЛЭЛ	0.002	100.7	100.0
12.5 ДААТГАЛ	0.002	100.0	100.0
12.3 САНХҮҮГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.002	100.0	100.0

10.2.ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНЭ ТАРИФ, жил бүрийн 12 сарын эцэст

/Сайншанд сумын ажиглалтаар/

Хүнсний бараа, төгрөгөөр	Хэмжих нэгж	2015.XII	2016.XII	2017.XII	2018.XII	2019.XII	2019.XII 2018.XII
1. Гурил дээд зэрэг	кг	1217	1283	1316.7	1350	1433	106.1
1-р зэрэг	кг	1100	1100	1100	1100	1133	103.0
2. Талх	ш	700	800	1400	1400	1500	107.1
3.Цагаан будаа	кг	2100	2100	2167	2233	2267	101.5
4. Шар будаа	кг	1633	1533	1600	2433	3233	132.9
5. Хонины мах	кг	3833	4167	4167	6167	6833	110.8
6. Үхрийн мах /цул /	кг	6000	7000	7000	9333	11000	117.9
7. Хиам	кг	6000	6500	6600	6933	8100	116.8
8. Шингэн сүү	л	2000	1800	2000	2000	2500	125.0
9. Тараг	л	2000	2300	2500	2500	2800	112.0
10. Элсэн чихэр	кг	1500	1500	2067	2000	2000	100.0
11. Хатуу чихэр /барбарис/	кг	4733	5167	5500	5333	5567	104.4
12.Мишка зөөлөн чихэр	кг	10000	9833	9833	9750	9750	100.0
13. Ногоон цай	2 кг	5500	6500	1500 *		*	0.0
14. Төмс	кг	800	800	933	833	1000	120.0
15. Байцаа	кг	1283	1200	1700	1300	1600	123.1
16. Сонгино	кг	1567	1767	1500	1500	1633	108.9
17. Шилтэй өргөст хэмх	ш	1900	2000	1800	2167	2333	107.7
18. Давс монгол	кг	583	650	700	717	750	104.6
19. Ургамлын тос	л	3150	3100	3133	3100	3200	103.2
20. Архи	0.5 л	7567	7750	7783	8767	9133	104.2

Тайлбар: * - үнийн сагс шинэчлэгдсэн

2. Орон сууц , цахилгаан

	Хэмжих нэгж	2015.XII	2016.XII	2017.XII	2018.XII	2019.XII	2019.XII 2018.XII
1. Халаалт. (НӨТ-тэй)	м2	494.6	385	385	385	385	100.0
2. Цэвэр ус (нөттэй)	тн	880.0	880.0	880.0	1320.0	1320.0	100.0
3. Цахилгаан	квт	112.6	113	118.2	118.2	123.0	104.1

3. Тээвэр холбооны үйлчилгээ

	Хэмжих нэгж	2015.XII	2016.XII	2017.XII	2018.XII	2019.XII	2019.XII 2018.XII
1. ТЗ-ын билет зөөлөн	1 хүний	28700	28700	28700	30600	30600	100.0
2. Телевизорын хураамж	сарын	850	850	850	850	850	100.0
4. Автобензин А-80	л	1560	1530	1463	1947	1810	93.0

10.3 ХҮНСНИЙ ГОЛ НЭРИЙН БАРААНЫ НЭГЖИЙН ҮНЭ, аймгуудаар

Аймаг	1-р зэргийн гурил кг				Хонины мах кг				Ямааны мах кг			
	ХИИ/4	ХИИ/11	ХИИ/18	ХИИ/25	ХИИ/4	ХИИ/11	ХИИ/18	ХИИ/25	ХИИ/4	ХИИ/11	ХИИ/18	ХИИ/25
Архангай	1250	1266	1266	1266	6500	6500	6500	6500	4500	4800	6000	5800
Баян Өлгий	1100	1100	1100	1100	6500	6666	6666	6666	6000	6000		
Баянхонгор	1200	1200	1200	1200	5800	5800	5800	6200	5000	5000	5000	5200
Булган	1500	1500	1300	1350	7500	7500	7500	7500	6000	6000	5500	5500
Говь Алтай	1300	1300	1300	1300	6000	5800	6000	6000	5300	5000	5000	5000
Дорноговь	1150	1150	1150	1150	7000	7000	7000	6833	5833	5667	5833	5833
Дорнод	1200	1200	1200	1200	7600	7200	8500	8500	7500	7100	8500	8500
Дундговь	1300	1300	1300	1290	6500	7000	7000	7000	6000	6000	6000	6000
Завхан	1600	1600	1600	1600	7500	6500	6500	6500	6500	5000	5000	5000
Өвөрхангай	1200	1200	1200	1200	6500	6500	6500	6500	5500	5500		
Өмнөговь	1370	1370	1430	1430	6500	6500	6500	7000	5500	5500	5500	5500
Сүхбаатар	1283	1283	1283	1250	6500	6500	6750	6500	6000	6000	6250	6000
Сэлэнгэ	1200	1200	1200	1200	6800	6800	6800	6800	6500	6500	6500	6500
Төв	1150	1150	1150	1150	7500	7500	7500	7500	6500	6500	6500	6500
Увс	1300	1300	1300	1300	7500	7500	7500	7500	4500	4500	4500	4500
Ховд	1400	1400	1400	1400	7500	7500	7500	8000	7000	7000	7000	7000
Хөвсгөл	1300	1300	1300	1300	8000	8500	8500	8500	7000	7500	7500	7500
Хэнтий	1400	1400	1400	1400	8500	8500	8500	8500	8000	8000	8000	8000
Дархан Уул	1165	1190	1190	1165	7533	7533	7267	7433	6500	6500	6500	6500
Орхон	1150	1150	1150	1150	7500	7600	7433	7600	6300	6300	6000	6300
Говьсүмбэр	1100	1100	1100	1100	6000	6000	6000	6000	5500	5000	5000	5000

Аймаг	Үхрийн мах, кг				Цагаан будаа кг				Элсэн чихэр, кг			
	ХИИ/4	ХИИ/11	ХИИ/18	ХИИ/25	ХИИ/4	ХИИ/11	ХИИ/18	ХИИ/25	ХИИ/4	ХИИ/11	ХИИ/18	ХИИ/25
Архангай	9333	9333	9333	10000	2400	2400	2400	2400	1933	1933	1933	1933
Баян Өлгий	6666	7000	7000	6766	2500	2500	2500	2500	2200	2200	2200	2200
Баянхонгор	8500	9000	9000	9000	2200	2200	2200	2200	2000	2000	2000	2000
Булган	9000	9000	8500	8500	2400	2400	2400	2400	2000	2000	2000	2000
Говь Алтай	9500	8500	8000	8000	2500	2500	2500	2500	2500	2500	2500	2500
Дорноговь	11000	11000	11000	11000	2267	2267	2267	2267	1900	1900	1900	1900
Дорнод	9000	9000	9500	9500	2500	2500	2500	2500	2300	2300	2300	2300
Дундговь	-	-	-	-	2420	2420	2420	2310	1950	1950	1950	1960
Завхан	8500	8000	8000	8000	2300	2300	2300	2300	2200	2200	2000	2000
Өвөрхангай	9000	9000	8000	8000	2200	2200	2200	2200	2000	2000	2000	2000
Өмнөговь	8000	8000	8000	8000	2366	2366	2350	2350	2000	2000	2000	2000
Сүхбаатар	7000	7000	7500	8000	2250	2250	2250	2250	2017	2017	2017	2017
Сэлэнгэ	7800	7800	7800	7800	2300	2300	2300	2300	2000	2000	2000	2000
Төв	8500	8500	8500	8500	2400	2400	2400	2400	1800	1800	1800	1800
Увс	7500	7500	7500	7500	2500	2500	2500	2500	2333	2333	2333	2333
Ховд	7500	7500	7500	8000	2400	2400	2400	2400	2200	2200	2200	2200
Хөвсгөл	9500	10000	9500	9500	2300	2300	2300	2300	1900	1900	1900	1900
Хэнтий	12000	12000	12000	12000	2300	2300	2300	2300	2200	2200	2200	2200
Дархан Уул	7766	7833	8333	8567	2400	2400	2400	2400	2200	2200	2200	2200
Орхон	9000	8833	9000	9500	2233	2233	2233	2233	1800	1800	1800	1800
Говьсүмбэр	9000	8500	8500	8500	2275	2275	2275	2275	1650	1650	1650	1650

10.4 ГОЛ НЭРИЙН БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, хөрш зэргэлдээ аймгуудаар

/ 12 сарын 21-ний байдлаар /

№	НЭР ТӨРӨЛ	Хэмжих нэгж	Дорно	Өмнө	Дунд	Говь
			говь	говь	говь	сүмбэр
			төгрөг			
1.1 ТАЛХ, ГУРИЛ, БУДАА						
1	Гурил, дээд зэрэг	кг	1433	1,567	1567	1183
2	Гурил, 1-рээрэг	кг	1133	1,566	1293	1233
3	Гурил, 2-р зэрэг	кг	925	1360	975	900
4	Гоймон, 320 гр, "Алтан тариа" ХК, туузан	ш	817	1750	860	907
5	Талх, орон нутгийн үйлдвэрийн, /том/	ш	1500	1217	1183	1283
6	Гурилан боов	кг	2067	2400	3167	2817
7	Жигнэмэг, Юбиллейние	ш	1250	1267	1233	1250
8	Цагаан будаа, задгай	кг	2267	2267	2383	2217
9	Шар будаа, задгай	кг	3233	3140	3325	2700
10	Элсэн чихэр	кг	2000	2100	1967	1633
1.2 МАХ, МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН						
11	Хонины мах	кг	6833	6500	6750	6000
12	Үхрийн мах, /цул/	кг	11000	-	-	9500
13	Адууны мах	кг	8000	7500	8000	8000
14	Ямааны мах	кг	5833	5500	6000	5500
15	Дотор мах, цувдай, цусгүй	кг	2333	2750	2500	1500
16	Хиам, чанасан	кг	8100	11500	9533	10133
1.3 ХАТААСАН, УТСАН ДАВСАЛСАН ЗАГАС, ЗАГСАЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН						
17	Далайн байцаа, 10 ширхэгтэй	ш	2767	2847	2767	2750
1.4 СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН						
18	Сүү, үнээний, задгай	л	2500	4000	3500	200
19	Сүү, "Цэвэр сүү", савласан	л	2867	2890	2967	2950
20	Өтгөрүүлсэн сүү, "Сгуценка", 370 гр, ОХУ	ш	1867	1923	2200	2283
21	Тараг, задгай	л	2800	5000	4000	2500
22	Хорхой ааруул, задгай, чихэртэй	кг	16333	15000	28000	16000
23	Шар тос, цэвэр	кг	18333	18000	20000	20000
1.5 ЖИМС, ХҮНСНИЙ НОГОО						
24	Мандарин	кг	5833	6500	12000	10667
25	Алим, шар	кг	5833	4633	4000	5000
26	Усан үзэм, хүрэн	кг	11000	14000	-	8367
27	Үзэм, бор	кг	7000	4225	7267	7100
28	Хатаасан жимс, 100 гр, БНХАУ	г	1200	4500	1200	975
29	Байцаа	кг	1600	1200	1533	1383
30	Улаан лооль, бөөрөнхий	кг	5667	4750	5900	5667
31	Амтат чинжүү	кг	5667	4150	5267	4667
32	Лууван	кг	1533	1450	1367	1333
33	Манжин	кг	3167	1500	2000	2100
34	Сонгино, кг, БНХАУ	кг	1633	1600	1597	1600
35	Сармис, 1 булцуу	1булцуу	500	375	500	500
36	Төмс, дотоод	кг	1000	1450	1030	733

хүснэгт 10.4-ийн үргэлжлэл

№	НЭР ТӨРӨЛ	Хэмжих нэгж	Дорно говь	Өмнө говь	Дунд говь	Говь сүмбэр
			төгрөг			
1.6	ЯНЖУУР, ТАМХИ, ШАР АЙРАГ, ЖИМСНИЙ ДАРС					
37	Янжуур тамхи, "West", саарал өнгийн	ш	2700	2933	3133	2950
38	Янжуур тамхи, "Улааншонхор", хайрцаг	ш	1900	2133	2200	2125
39	Шар айраг, "Боргио", шилтэй, 0.5 л,	ш	1825	1750	1700	1800
1.7	ХӨВӨН БЭС БАРАА					
40	Дээлийн даавуу, 140 см өргөнтэй, цулгуй	м	11500	8000	17000	9750
41	Эрээн даавуу, 160 см энтэй	м	5500	4000	7767	6750
42	Торго, задгай цэцгэн хээтэй, 80 см өргөнтэй	м	10333	8000	19333	10000
43	Ширмэл дотрын материал, 160 см энтэй	м	5667	4500	5500	6500
1.8	ЭМ ТАРИА					
44	Парацетамол, 10ш, Моносфарм	10 ш	517	500	533	400
45	Ампциллин, 500 мг, 10ш	10 ш	1717	1700	1500	1800
46	Витамин "С", үрлэн, савласан, 50ш	ш	367	383	383	350
47	Хлорфенамен, Монос	10 ш	1267	1267	1300	1300
48	Пенициллин, тариагаар	1 сая	500	-	-	-
49	Хөвөн, 50гр, боодолтой, дотоод	ш	1550	1600	1250	1450
1.9	ОРОН СУУЦНЫ УРСГАЛ ЗАСВАРЫН БАРАА, МАТЕРИАЛ					
50	Цагаан тосон будаг, байшинтай, БНХАУ	л	4500	4500	4867	5167
51	Цемент, БНХАУ	50 кг	9500	12000	11333	10667
52	Вакуум цонхны 2 давхар шилтэй, хуванцар хүрээтэй	1м2	85000	88750	102500	110000
53	Хадаас, 70 мм	100 гр	467	400	417	370
54	Монгол гэрийн модон хаалга, хээгүй	ш	190000	200000	-	-
55	Гэрийн гадуур бүрээс, цагаан ямбуу, 5 ханатай гэрийн	ш	95000	70000	80000	95000
1.10	ОРОН СУУЦТАЙ ХОЛБОГДОХ ЗАРДАЛ					
56	Халаалт	1м2	385	334	500	400
1.11	СУУЦНЫ ЦАХИЛГААН ХАНГАМЖТАЙ					
57	Орон сууцны цахилгаан	1квт	103.0	120.0	110.0	130.0
58	Гэр хорооллын цахилгаан	1квт	123.0	100.0	130.0	110.0
1.12	ХАТУУ ТҮЛШ					
59	Түлшний мод, шуудайгаар	ш	5000	3500	5000	3500
60	Нүүрс, 1 шуудай	40 кг	7000	1500	13000	3500
1.13.	ШАТАХ, ТОСЛОХ МАТЕРИАЛ					
61	Бензин, А-80, 1 литр	л	1810	1850	1817	1810
62	Бензин, А-92,1 литр	л	1910	1960	1920	1890
63	Дизелиэн түлш, 1 литр	л	2560	2490	2320	2580
1.14	АВТО ЗАМЫН ЗОРЧИГЧ ТЭЭВРИЙН					
64	Хот доторх таксины хөлс	1 км	1000	2750	1000	800
65	УБ- аймгийн төвийн таксины хөлс, нэг талдаа	1 хүний	22400**	28500	13200**	15000**

* 1 километрийн үнэ **- Автобусны үнэ 1 талдаа
- Тухайн сард худалдаанд байхгүй

10.5 Улаанбаатар хотод зарагдаж байгаа авто бензин, дизель, хийн түлшний үнэ
2019 оны 12-р сарын 25 ны байдлаар

	Хэмжих нэгж	Жаст ойл	Пет ровис	Магнай трейд	Сод монгол	Шунхлай	Дундаж үнэ
1 Аи-95	литр		2240	2240	2240	2240	2240
2 Аи- 80	литр	1650	1750				1700
3 Аи-92	литр	1760	1840	1840	1830	1820	1818
4 Дизель түлш	литр	2300	2470	2470	2370	2455	2413

10.6 Аймгийн төвүүдэд зарагдаж байгаа автобензин, дизелийн түлшний үнэ, 2019 оны 12-р сарын 25-ны байдлаар

д/д	Аймаг	АИ-80	АИ -92	Дизель түлш	д/д	Аймаг	АИ-80	АИ -92	Дизель түлш
1	Архангай	1 806	1 873	2 463	12	Сүхбаатар	1 860	1 930	2 503
2	Баян Өлгий	1 840	1 930	2 290	13	Сэлэнгэ	1 750	1 840	2 470
3	Баянхонгор	1 860	1 900	2 580	14	Төв	1 740	1 780	2 410
4	Булган	1 740	1 855	2 480	15	Увс	1 900	1 980	2 490
5	Говь Алтай	1 750	1 890	2 415	16	Ховд	2 010	2 090	2 500
6	Дорноговь	1 810	1 910	2 560	17	Хөвсгөл	1 850	1 940	2 440
7	Дорнод	1 880	1 940	2 470	18	Хэнтий	1 870	1 910	2 570
8	Дундговь	1 810	1 920	2 490	19	Дархан Уул	1 733	1 824	2 444
9	Завхан	2 000	2 120	2 640	20	Орхон	1 740	1 840	2 470
10	Өвөрхангай	1 820	1 890	2 550	21	Говьсүмбэр	1 810	1 890	2 580
11	Хөвсгөл	1850	1 940	2 440					

Эх үүсвэр: 1212.mn

АРВАН НЭГ. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

11.1 ХАА-Н ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ

Бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2016	2017	2018	2019	2019 2018
МАХ амьдын жингээр БҮГД	тонн	26689.3	22771.5	28367.8	29422.5	103.7
тэмээ	тонн	2331.9	2131.2	2670.7	3234.5	121.1
адуу	тонн	5229.8	3914.1	5178.4	5363.6	103.6
үхэр	тонн	4273.7	3151.0	3833.0	4049.0	105.6
хонь	тонн	8676.4	8278.4	10163.3	10792.2	106.2
ямаа	тонн	6176.3	5296.5	6521.3	5978.1	91.7
гахайн мах	тонн	1.2	0.3	1.1	5.1	4.6 ²
өндөг	мян.шир	166.9	80.8	16.0	15.8	98.8
СҮҮ		18917.5	22968.7	24156.4	27270.7	112.9
ингэний	тонн	1130.0	1241.5	1303.9	1300.5	99.7
гүүний	тонн	2207.4	3230.6	3081.1	3653.2	118.6
үнээний	тонн	8698.9	10492.1	11438.1	12877.3	112.6
хонины	тонн	2698.2	3043.6	3267.3	3654.8	111.9
ямааны	тонн	4182.9	4961.0	5066.0	5784.9	114.2
НООС НООЛУУР		1552.5	1542.1	1750.2	1875.5	107.2
тэмээний	тонн	168.9	176.6	190.7	200.4	105.1
бодын хялгас	тонн	22.2	20.0	22.7	24.3	107.0
хонины уртын ноос	тонн	841.6	849.4	964.9	1037.3	107.5
ямааны ноолуур	тонн	324.9	310.1	357.4	383.4	107.3
ямааны хялгас	тонн	194.9	186.0	214.5	230.1	107.3
АРЬС ШИР		399.7	357.0	439.1	439.6	100.1
тэмээ	мян.шир	5.1	4.6	5.8	7.0	120.7
адуу	мян.шир	20.0	15.0	19.8	20.5	103.5
үхэр	мян.шир	16.2	12.0	14.6	15.4	105.5
хонь	мян.шир	181.4	173.1	212.2	225.3	106.2
ямаа	мян.шир	175.7	150.9	185.4	170.1	91.7
хурга	мян.шир	0.5	0.5	0.5	0.5	102.0
ишиг	мян.шир	0.8	0.8	0.8	0.8	99.9
ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН						
Төмс	тонн	202.3	100.3	93.9	85.8	91.4
Хүнсний ногоо	тонн	264.5	346.5	234.5	223.5	95.3
байцаа	тонн	17.5	3.2	3.7	3.4	91.9
манжин	тонн	15.2	10.2	11.5	12.2	106.1
лууван	тонн	23.2	13.9	10.5	7.4	70.5
сонгино	тонн	11.9	21.9	20.4	9.3	45.6
өргөст хэмх	тонн	15.7	17.4	16.4	22.8	139.0
улаан лооль	тонн	5.4	27.9	6.3	13.2	209.5
тарвас	тонн	166.1	231.3	158.4	147.3	93.0
бусад	тонн	9.6	20.7	7.3	7.9	108.4
даршны ургамал	тонн	8.9	94.2	7.0	5.0	71.4
хадлан	тонн	6565.0	5448.9	5724.5	7752.0	135.4
гар тэжээл	тонн	129.5	537.4	492.1	219.4	44.6

Тайлбар- ² дахин их

Эх үүсвэр: Мал тооллогын дүнгээр тооцов.

11.2 МАЛ СҮРГИЙН ӨСӨЛТИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, мян.тол

		2016	2017	2018	2019	2019 2018
		мянган толгой				
МАЛЫН ТОО						
1.1 Бүгд	Бодод шилжүүлснээр	461.5	522.2	558.9	616.9	110.4
	Толгойн тоогоор	1752.9	2001.6	2148.1	2404.2	111.9
	Тэмээ	37.7	40.7	42.8	43.5	101.6
	Адуу	118.7	133.2	139.9	152.6	109.1
	Үхэр	63.0	72.6	80.6	91.9	114.0
	Хонь	758.4	861.5	926.2	1021.6	110.3
	Ямаа	775.2	893.6	958.6	1094.6	114.2
1.2 Үүнээс:	Иргэдийн	1722.6	1971.1	2114.3	2351.3	111.2
	Тэмээ	36.6	39.5	41.7	42.4	101.7
	Адуу	117.0	131.5	138.2	150.7	109.0
	Үхэр	61.3	70.9	78.7	90.1	114.5
	Хонь	744.1	847.0	910.3	989.8	108.7
	Ямаа	763.6	882.2	945.4	1078.3	114.1
ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО						
1.3 Бүгд		766.0	846.0	929.5	1010.6	108.7
	Ингэ	14.9	16.2	17.0	17.2	101.2
	Гүү	38.0	43.3	45.4	49.9	109.9
	Үнээ	26.0	29.6	31.8	36.6	115.1
	Эм хонь	342.4	380.2	418.6	451.1	107.8
	Эм ямаа	344.8	376.7	416.7	455.8	109.4
1.4 Үүнээс:	Иргэдийн бүгд	753.9	833.3	915.6	997.4	108.9
	Ингэ	14.6	15.9	16.7	16.9	101.2
	Гүү	37.6	42.9	44.9	49.4	110.0
	Үнээ	25.3	29.0	31.2	36.0	115.4
	Эм хонь	336.7	373.9	412.2	444.6	107.9
	Эм ямаа	339.7	371.6	410.6	450.5	109.7
1.5 Сүрэгт хээлтэгчийн эзлэх		Хувь				
	Аймгийн	43.7	42.3	43.3	42.0	97.1
	Иргэдийн	43.8	42.3	43.3	42.4	98.0
БОЙЖУУЛСАН ТӨЛИЙН ТОО						
1.6 Бүгд		518.2	655.3	659.7	760.3	115.2
	Ботго	7.2	8.0	8.3	8.3	100.0
	Унага	19.2	30.4	28.6	34.3	119.9
	Тугал	18.4	23.2	25.1	28.4	113.1
	Хурга	257.2	307.9	320.0	362.0	113.1
	Ишиг	216.2	285.8	277.7	327.3	117.9
1.7 Үүнээс:	Иргэдийн	509.2	646.2	650.8	749.0	115.1
	Ботго	7.0	7.8	8.2	8.2	100.0
	Унага	19.0	30.2	28.4	34.0	119.7
	Тугал	18.0	22.6	24.6	27.9	113.4
	Хурга	252.2	303.2	315.5	355.7	112.7
	Ишиг	213.0	282.4	274.1	323.2	117.9
1.8 100 эхээс бойжуулсан төл		толгойн тоогоор				
	/Аймгийн дүнгээр/	67	86	78	82	105.1
	Ботго	51	54	51	49	96.1
	Унага	48	80	66	76	115.2
	Тугал	65	90	85	89	104.7
	Хурга	76	90	84	86	102.4
	Ишиг	61	83	74	79	106.8
1.9 Үүнээс:	Иргэдийн	67	86	78	82	105.1

хүснэгт 11.2-ийн үргэлжлэл					
	2016	2017	2018	2019	2019 2018
мянган толгой					
ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУСЫН ХОРОГДОЛ					
1.10 Бүгд	118.0	5.6	18.9	8.6	45.5
Тэмээ	0.3	0.2	0.2	0.3	150.0
Адуу	11.3	0.2	1.2	0.3	25.0
Үхэр	7.4	0.4	1.2	0.2	16.7
Хонь	38.6	2.9	7.5	3.4	45.3
Ямаа	60.3	1.9	8.8	4.4	50.0
1.11 Үүнээс: Иргэдийн	115.4	5.3	18.9	8.4	44.4
1.12 Том малын зүй бусын хорогдол оны эхний малд эзлэх хувь	хувь				
	6.6	0.3	0.9	0.4	
1.13 Үүнээс: Иргэдийн	6.5	0.3	0.9	0.4	
ХҮНСЭНД ХЭРЭГЛЭСЭН, ЗАХ ЗЭЭЛД БОРЛУУЛСАН МАЛЫН ТОО					
1.14 Хүнсэнд хэрэглэсэн, зах зээлд борлуулсан мал - БҮГД	363.9	368.2	411.0	486.9	118.5
Тэмээ	4.1	4.4	5.3	6.9	130.2
Адуу	17.2	16.9	19.0	22.7	119.5
Үхэр	15.6	14.2	15.2	18.2	119.7
Хонь	178.8	182.2	205.5	257.9	125.5
Ямаа	148.2	150.5	166.0	181.2	109.2
ЦЭВЭР ЭРЛИЙЗ, НУТГИЙН ШИЛДЭГ ОМГИЙН БОЛОН НУТГИЙН САЙЖРУУЛСАН ҮҮЛДРИЙН МАЛЫН ТОО					
толгойн тоогоор					
1.15 Цэвэр үүлдэр, омгийн мал-БҮГД	155039	152298	158911	49139	30.9
Тэмээ	2091	2259	2538	1026	40.4
Адуу	1736	2721	5253	1914	36.4
Үхэр	1394	582	591	522	88.3
Хонь	31027	32718	30446	6016	19.8
Ямаа	118791	114018	120083	39661	33.0
1.17 Сайжруулсан нутгийн үүлдрийн мал БҮГД	332925	343579	348334	21044	6.0
Адуу	8579	10068	9023	1962	21.7
Үхэр	288	1710	1992	1718	86.2
Хонь	42714	45201	54532	16079	29.5
Ямаа	281344	286600	282787	1285	0.5
ТЭЖЭЭВЭР АМЬТДЫН ТОО					
1.18 Гахайн тоо -БҮГД	169	240	194	195	100.5
Үүнээс : Иргэдийн	154	217	177	181	102.3
1.19 Үндсэн мэгжийн тоо	74	78	87	112	128.7
1.20 Шувууны тоо-БҮГД	2063	1608	2242	5852	261.0
Үүнээс : Иргэдийн	2003	1580	2227	5852	262.8
1.21 Өндөглөгчийн тоо-БҮГД	1662	1479	2134	1441	67.5
1.22 Гахайтай өрхийн тоо-БҮГД	17	10	11	13	118.2
1.23 Шувуутай өрхийн тоо -БҮГД	25	18	22	22	100.0

11.3 МАЛЫН ТОО, сумаар, төрлөөр

	2016	2017	2018	2019	2019 2018
	толгойн тоогоор				хувь
БҮГД					
ДҮН	1752918	2001644	2148133	2404249	111.9
Айраг	123668	148366	164818	183260	111.2
Алтанширээ	113141	127218	134555	146936	109.2
Даланжаргалан	154373	174714	176419	196772	111.5
Дэлгэрэх	170137	186188	206242	233142	113.0
Иххэт	139723	167214	164074	177059	107.9
Мандах	132212	154035	171393	189007	110.3
Өргөн	113868	128297	152778	169925	111.2
Сайхандулаан	145015	164780	182195	193077	106.0
Улаанбадрах	121644	138649	140542	157347	112.0
Хатанбулаг	201299	228394	228584	260184	113.8
Хөвсгөл	104907	121693	143016	159144	111.3
Эрдэнэ	112952	125615	135402	151943	112.2
Сайншанд	94884	109601	117839	132113	112.1
Замын-Үүд	25095	26880	30276	54340	179.5
ТЭМЭЭ					
ДҮН	37718	40724	42812	43510	101.6
Айраг	933	1058	1068	1069	100.1
Алтанширээ	598	605	554	519	93.7
Даланжаргалан	709	752	787	773	98.2
Дэлгэрэх	1137	1175	1260	1285	102.0
Иххэт	164	200	189	173	91.5
Мандах	6473	7178	7716	7986	103.5
Өргөн	1303	1342	1451	1426	98.3
Сайхандулаан	4013	4435	4686	4563	97.4
Улаанбадрах	4529	4885	5211	5389	103.4
Хатанбулаг	7014	7412	7750	7917	102.2
Хөвсгөл	4393	4740	5117	5259	102.8
Эрдэнэ	2665	2887	3027	2922	96.5
Сайншанд	2849	3136	3146	3288	104.5
Замын-Үүд	938	919	850	941	110.7
АДУУ					
ДҮН	118650	133219	139977	152608	109.0
Айраг	7579	8780	9477	10110	106.7
Алтанширээ	7318	8265	8508	9000	105.8
Даланжаргалан	7805	8845	8662	9750	112.6
Дэлгэрэх	13439	14828	16539	17590	106.4
Иххэт	9335	11036	10818	11452	105.9
Мандах	6957	7901	8496	9609	113.1
Өргөн	7053	8028	9244	10165	110.0
Сайхандулаан	9751	10820	11202	11818	105.5
Улаанбадрах	9778	10731	11075	12111	109.4
Хатанбулаг	12156	13119	13150	14356	109.2
Хөвсгөл	7583	8289	8932	10163	113.8
Эрдэнэ	11244	12564	13234	14453	109.2
Сайншанд	6373	7669	7947	9262	116.5
Замын-Үүд	2279	2344	2693	2769	102.8

хүснэгт 11.3-ийн үргэлжлэл					
	2016	2017	2018	2019	2019 2018
	толгойн тоогоор				хувь
ҮХЭР					
ДҮН	63003	72620	80576	91891	114.0
Айраг	2888	3445	4052	4479	110.5
Алтанширээ	3780	4190	4757	5390	113.3
Даланжаргалан	5229	5672	5637	6311	112.0
Дэлгэрэх	6711	7361	8515	10025	117.7
Иххэт	6401	7714	7290	7797	107.0
Мандах	2257	2791	3232	3928	121.5
Өргөн	5043	5837	7086	8320	117.4
Сайхандулаан	4423	5376	6426	7334	114.1
Улаанбадрах	5000	5719	6503	7372	113.4
Хатанбулаг	8449	9743	9972	10854	108.8
Хөвсгөл	2922	3388	4163	4878	117.2
Эрдэнэ	5522	6310	6937	7888	113.7
Сайншанд	2918	3480	4199	5179	123.3
Замын-Үүд	1460	1594	1807	2136	118.2
ХОНЬ					
ДҮН	758379	861478	926180	1021635	110.3
Айраг	62715	76144	85624	92877	108.5
Алтанширээ	60893	68175	73009	78782	107.9
Даланжаргалан	79672	89505	92354	99993	108.3
Дэлгэрэх	90404	96931	107087	122255	114.2
Иххэт	70162	83783	83265	87551	105.1
Мандах	46342	52851	57736	61904	107.2
Өргөн	53513	60225	70834	76863	108.5
Сайхандулаан	60368	68354	76676	81526	106.3
Улаанбадрах	44767	51761	52282	57296	109.6
Хатанбулаг	65757	73960	73262	79220	108.1
Хөвсгөл	35512	40014	45977	48779	106.1
Эрдэнэ	41854	47368	50709	55215	108.9
Сайншанд	38003	43659	47109	51384	109.1
Замын-Үүд	8417	8748	10256	27990	272.9
ЯМАА					
ДҮН	775168	893603	958588	1094605	114.2
Айраг	49553	58939	64597	74725	115.7
Алтанширээ	40552	45983	47727	53245	111.6
Даланжаргалан	60958	69940	68979	79945	115.9
Дэлгэрэх	58446	65893	72841	81987	112.6
Иххэт	53661	64481	62512	70086	112.1
Мандах	70183	83314	94213	105580	112.1
Өргөн	46956	52865	64163	73151	114.0
Сайхандулаан	66460	75795	83205	87836	105.6
Улаанбадрах	57570	65553	65471	75179	114.8
Хатанбулаг	107923	124160	124450	147837	118.8
Хөвсгөл	54497	65262	78827	90065	114.3
Эрдэнэ	51667	56486	61495	71465	116.2
Сайншанд	44741	51657	55438	63000	113.6
Замын-Үүд	12001	13275	14670	20504	139.8

11.4 МАЛЧДЫН ТОО, сумаар, мал тооллогын дүнгээр

Сумын нэр	малчдын тоо		үүнээс: насаар						НИЙТ малчдаас эмэгтэй	
			16-34		35-54 насны эм, 35-59 насны эр		55-аас дээш насны эм, 60-аас дээш насны эр			
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
ДҮН	7033	7024	2314	2149	3675	3770	1020	1096	2953	2958
Айраг	507	545	151	165	276	289	79	91	215	238
Алтанширээ	486	485	161	139	260	269	63	75	192	195
Даланжаргалан	536	495	154	129	293	276	89	90	222	202
Дэлгэрэх	709	654	256	211	367	358	85	85	302	265
Иххэт	437	444	128	119	239	240	69	85	175	182
Мандах	592	592	226	229	272	278	90	81	256	247
Өргөн	434	433	130	117	237	242	66	74	178	182
Сайхандулаан	486	443	198	150	223	234	61	58	191	173
Улаанбадрах	541	537	180	166	275	273	85	98	232	231
Хатанбулаг	801	818	248	243	440	460	106	113	354	362
Хөвсгөл	504	518	170	175	265	281	69	62	213	224
Эрдэнэ	514	520	160	150	261	265	92	105	223	226
Сайншанд	390	453	129	140	210	251	51	62	164	201
Замын-Үүд	96	87	23	16	57	54	15	17	36	30

11.5 МАЛЧИН ӨРХИЙН НИЙГЭМ АХУЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

	2016	2017	2018	2019	Малчин өрхөд эзлэх хувь			
					2016	2017	2018	2019
Нийт малчин өрх	4137	4169	4234	4231				
Цахилгаан	3405	3436	3320	3577	82.3	82.4	78.4	84.5
Телевизортой	2947	2953	2991	3268	71.2	70.8	70.6	77.2
Автомашинтай	2190	2114	2276	2629	52.9	50.7	53.8	62.1
Трактортой	18	10	14	9	0.4	0.2	0.3	0.2
Мотоциклтэй	2120	2429	2605	2998	51.2	58.3	61.5	70.9
Гар утастай	3271	4151	4234	4231	79.1	99.6	100.0	100.0

11.6 МАЛЧИН ӨРХИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, мал тооллогын дүнгээр

Малын бүлэглэлт	Малчин өрх		Дүнд эзлэх хувь		Малын тоо.тол		нэг өрхөд ногдох мал	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
10 хүртэл	27	28	0.6	0.7	195	197	7	7
11-30	107	83	2.5	2.0	2358	1920	22	2
31-50	124	101	2.9	2.4	5136	4174	41	41
51-100	279	286	6.6	6.8	21224	21534	76	75
101-200	643	568	15.2	13.4	95760	85683	149	151
201-500	1485	1403	35.1	33.2	494125	478833	333	341
501-999	1130	1186	26.7	28.0	781999	828033	692	698
1000-1499	342	453	8.1	10.7	399669	534189	1169	1179
1500-2000	71	82	1.7	1.9	118909	138027	1675	1683
2001-с дээш	26	41	0.6	1.0	61662	99600	2372	2429
ДҮН	4234	4231	100.0	100.0	1981037	2192190	468	518

11.7 МАЛТАЙ БОЛОН МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, сумаар

Сумын нэр	Малтай өрхийн тоо			Малчин өрхийн тоо		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
ДҮН	5201	5288	5351	4169	4234	4231
Айраг	426	433	440	317	331	350
Алтанширээ	330	335	337	279	294	290
Даланжаргалан	509	506	511	372	370	348
Дэлгэрэх	444	442	449	382	374	362
Иххэт	359	363	361	278	277	272
Мандах	356	365	377	315	321	340
Өргөн	294	321	333	240	256	255
Сайхандулаан	328	341	338	290	301	279
Улаанбадрах	359	358	358	303	300	310
Хатанбулаг	597	600	593	474	475	480
Хөвсгөл	336	348	345	286	301	291
Эрдэнэ	339	343	357	290	302	313
Сайншанд	427	430	445	276	267	277
Замын-Үүд	97	103	107	67	65	64

11.8 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ СУМ, төрлөөр, 2019 оны эцэст

Төрөл	Сумын нэр	Малын тоо / толгой /
Бүх малаар	Хатанбулаг	260184
Тэмээгээр	Мандах	7986
Адуугаар	Дэлгэрэх	17590
Үхэрээр	Хатанбулаг	10854
Хониор	Дэлгэрэх	122255
Ямаагаар	Хатанбулаг	147837

11.9 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ БАГ, төрлөөр, 2019 оны эцэст

Төрөл	Сумын нэр	Багийн нэр	Малын тоо / толгой /
Бүх малаар	Иххэт	Баян	96109
Тэмээгээр	Мандах	Алхантаг	2991
Адуугаар	Дэлгэрэх	Аман шанд	7059
Үхэрээр	Дэлгэрэх	Аман шанд	4306
Хониор	Дэлгэрэх	Аман шанд	52687
Ямаагаар	Хатанбулаг	Агаруут	51126

11.10 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ ӨРХ, төрлөөр, 2019 оны эцэст

Төрөл	Сумын нэр	Малчны нэр	Малын тоо / толгой /
Бүх малаар	Замын-Үүд	Т.Доржсүрэн	4430
Тэмээгээр	Мандах	Н.Баясгалан	462
Адуугаар	Эрдэнэ	Л.Батдэлгэр	1026
Үхэрээр	Өргөн	А.Нямбаяр	456
Хониор	Дэлгэрэх	Д.Мягмарпүрэ	2604
Ямаагаар	Замын-Үүд	Т.Доржсүрэн	1947

11.11 МАЛЫН ТОО ТОЛГОЙН ДЭЭД ХЭМЖЭЭ ХҮРСЭН ОНУУД

	Аймаг байгуулагдсанаас хойш		Жилийн эцэст малаа тоолдог болсноос хойш	
	мян.тол	он	мян.тол	он
Бүгд	2148.1	2018	2404.2	2019
Тэмээ	121.2	1954	101.5	1961
Адуу	152.6	2019	152.6	2019
Үхэр	145.1	1940	103.6	1999
Хонь	926.2	2018	1021.6	2019
Ямаа	958.6	2018	1094.6	2019

11.12 ШИНЭЭР ГАРГАСАН БОЛОН ЗАСВАРЛАСАН ХУДАГ УСАН САН, 2019 онд

Сум	Шинээр гаргасан худгийн тоо, бүгд	Үүнээс:		Худаг гаргахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, мян төг	Засварласан худгийн тоо, бүгд	Үүнээс:		Худаг засварлахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, мян төг
		Үүнээс: инженерийн хийцтэй*	Үүнээс: энгийн уурхайн*			Үүнээс: инженерийн хийцтэй*	Үүнээс: энгийн уурхайн*	
ДҮН	63	48	15	878097.1	275	4	271	80752.3
Айраг	6	2	4	61390.4	2		2	4000.0
Алтанширээ	2	2	0	52.0				
Даланжаргалан	5	3	2	85310.4	7		7	8400.0
Дэлгэрэх	6	6		86000.0				
Иххэт	3	2	1	54293.6	126		126	6300.0
Мандах	6	5	1	100400.0	104		104	15600.0
Өргөн	4	4		80.3	3		3	2.3
Сайхандулаан	3	3		59010.4	3	1	2	6000.0
Улаанбадрах	12	9	3	183460.0	0			
Хатанбулаг	5	5		95000.0	5	1	4	32000.0
Хөвсгөл	5	4	1	74000.0	11		11	1550.0
Эрдэнэ	5	2	3	55000.0	12		12	3900.0
Сайншанд	1	1	0	24100.0				
Замын-Үүд					2	2		3000.0

11.13 МАЛЖУУЛАЛТАНД ХАМРАГДСАН ӨРХ, 2019 онд

Сум	Малжуулалтанд хамрагдсан өрхийн тоо	Малжуулалтаар авсан малын тоо	Үүнээс:		Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, мян төг	Үүнээс		
			Үүнээс: бодын тоо	Үүнээс: богийн тоо		Төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр	Орон нутгийн хөрөнгөөр	бусад
ДҮН	90	5981	38	5943	276490.1	27326.0	63835.0	185329.1
Айраг	14	695	18	677	68697.5			68697.5
Алтанширээ	3	302		302	19.0		15.0	4.0
Даланжаргалан	4	298		298	16600.0			16600.0
Дэлгэрэх	7	449	6	443	12790.0		5000.0	7790.0
Иххэт	2	289		289	10000.0		10000.0	
Мандах	19	906	6	900	65480.0			65480.0
Өргөн	15	1192		1192	17.6		10.0	7.6
Сайхандулаан	3	211		211	4000.0	0.0	0.0	4000.0
Улаанбадрах	1	76		76	5000.0		5000.0	
Хатанбулаг	3	195		195	15000.0			15000.0
Хөвсгөл	1	88		88	5000.0		5000.0	
Эрдэнэ	11	943	8	935	38886.0	27326.0	8810.0	2750.0
Сайншанд	6	279	0	279	30000.0		30000.0	
Замын-Үүд	1	58		58	5000			5000

11.14 1000-ААС ДЭЭШ МАЛТАЙ ӨРХИЙН СУДАЛГАА, оны эцэст

Сумын нэр	2015	2016	2017	2018	2019	2019 2018
ДҮН	338	314	410	445	583	131.0
Айраг	28	20	32	33	45	136.4
Алтанширээ	28	27	28	26	34	130.8
Даланжаргалан	31	29	39	37	51	137.8
Дэлгэрэх	45	32	40	51	64	125.5
Иххэт	30	35	45	36	50	138.9
Мандах	12	17	24	30	44	146.7
Өргөн	37	28	29	36	53	147.2
Сайхандулаан	36	39	51	60	65	108.3
Улаанбадрах	18	17	30	26	39	150.0
Хатанбулаг	19	23	32	35	45	128.6
Хөвсгөл	16	14	18	24	33	137.5
Эрдэнэ	20	14	23	27	33	122.2
Сайншанд	14	15	16	17	25	147.1
Замын-Үүд	4	4	3	7	2	28.6

11.15 ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

Сумын нэр	2015	2016	2017	2018	2019	2019 2018
2.1 Өвс хадлан, тн	4161.2	6565.0	5448.9	5724.5	7752.0	135.4
2.2 Гар тэжээл, тн	129.4	129.5	537.4	492.1	219.4	44.6
2.3 Хужир шүү, тн	209.2	204.8	943.5	548.1	409.4	74.7
2.4 Тариалсан талбай, га \төмс, хүнсний ногоо\	77.8	80.5	98.4	78.5	63.8	81.3
2.5 Хураан авсан ургац, тн \төмс, хүнсний ногоо\	539.9	466.9	446.7	328.4	309.2	94.2

11.16 ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, сумаар

	Тариалсан талбай		Ургац хураалт, тн				Бэлтгэсэн өвс тн		гар тэжээл тн	
	Төмс	Хүнсний ногоо	төмс		хүнсний ногоо		2018	2019	2018	2019
			2018	2019	2018	2019				
ДҮН	15.3	48.6	93.9	85.8	234.5	223.5	5724.5	7752.0	492.1	219.4
Ай	0.5	1.5	1.7	7.3	5.5	5.2	181.8	187.4	9.4	19.8
Аш	0.2	0.3	0.1	0.3	0.1	0.3	157.3	157.1	21.4	7.0
Дж	3.3	4.9	56	38	19.1	26.5	473.1	736.5		46.9
Дх	0.1	0.4	0.3	1.5	0.5	1.4	694.0	1844.7	62.0	35.9
Их	1.2	2.1	1.2	5.0	1.9	1.4	415.8	402.8	65.7	15.9
Мд	0.4	1.5	2.4	0.6	7.5	5.7	327.7	338.7	36.3	3.3
Өр	0.9	1.7	3.6	2.3	7.7	12.7	444.2	534.8	30.4	5.3
Сд	0.4	0.5	1.3	1.9	3.4	2.0	436.6	642.1	10.5	18.9
Уб	0.3	0.3	1.84	1.00	2.8	0.4	132.4	195.1	1.0	0.5
Хб	0.2	2.4	4.5	4.1	3.9	2.9	449.0	549.7	36.3	3.0
Хл	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.7	331.1	343.0	72.0	
Эр	2.9	10.1	7.7	7.7	69.1	99.0	967.6	851.3	67.2	5.9
Сш	4.0	22.7	10.8	5.9	104.8	64.9	530.9	666.7	76.8	57.2
Зү	0.8	0.1	3.0	10.0	8.1	0.4	183.1	302.2	3.0	

11.17 ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН БАГУУДЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, 2019 оны эцэст

	№	Багийн нэр	Малын тоо					
			бүгд	тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
АЙ	1	Нард	69412	230	3159	1683	38281	26059
	2	Сайн ус	71005	534	4434	1747	35303	28987
	3	Нүдэн	32564	295	2090	767	14642	14770
	4	Цагаан дөрвөлж	10279	10	427	282	4651	4909
		дүн	183260	1069	10110	4479	92877	74725
АШ	1	Тойг	49265	199	2796	1991	29980	14299
	2	Зараа	36122	116	2261	1207	18912	13626
	3	Хаяа	61549	204	3943	2192	29890	25320
	4	Чулуун гишгэр						
		дүн	146936	519	9000	5390	78782	53245
ДЖ	1	Элдэв	48213	57	3254	1881	22984	20037
	2	Өнгөт	68538	398	3169	2065	35363	27543
	3	Бичигт	56719	229	2726	1694	28619	23451
	4	Цомог	7572		217	349	3498	3508
	5	Олон овоо	15730	89	384	322	9529	5406
		дүн	196772	773	9750	6311	99993	79945
ДХ	1	Цагаан хад	73251	581	5081	3086	38739	25764
	2	Аман шанд	96066	351	7059	4306	52687	31663
	3	Бумбат	52858	328	4347	2156	25547	20480
	4	Хонгор	10967	25	1103	477	5282	4080
		дүн	233142	1285	17590	10025	122255	81987
ИХ	1	Бүрдэнэ	67942	150	4097	3312	33762	26621
	2	Баян	96109	22	6594	3831	47708	37954
	3	Зүлэгт	13008	1	761	654	6081	5511
		дүн	177059	173	11452	7797	87551	70086
МД	1	Алхан тээг	36536	2991	664	299	9175	23407
	2	Баянхошуу	43583	1345	2616	1241	13686	24695
	3	Өехий	68197	2428	4006	1766	26319	33678
	4	Сэрвэн баянхошуу	34261	1196	1758	497	10770	20040
	5	Төхөм	6430	26	565	125	1954	3760
		дүн	189007	7986	9609	3928	61904	105580
ӨР	1	Сүмийн булаг	53060	637	2357	1725	23296	25045
	2	Сүмбэр	50866	232	3613	2593	23178	21250
	3	Баянмөнх	65999	557	4195	4002	30389	26856
	4	Сэнж	0					
		дүн	169925	1426	10165	8320	76863	73151
СД	1	Улаан шороот	63109	2065	2660	2081	20667	35636
	2	Жаргалант	64725	996	4172	2443	30174	26940
	3	Цохио	54654	1360	3823	2272	26871	20328
	4	Өлзийт	10589	142	1163	538	3814	4932
		дүн	193077	4563	11818	7334	81526	87836

хүснэгт 11.17-ийн үргэлжлэл

	№	Багийн нэр	Малын тоо					
			бүгд	тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
УБ	1	Сангийн далай	63546	1932	5400	3791	24175	28248
	2	Баянбогд	46540	1154	3550	1897	15824	24115
	3	Аргалант	42902	2284	2484	1475	16033	20626
	4	Нүдэн	4359	19	677	209	1264	2190
		дүн	157347	5389	12111	7372	57296	75179
ХБ	1	Халив	44589	2461	1814	1690	14416	24208
	2	Эргэл	51232	2574	1990	898	16543	29227
	3	Агаруут	85429	1052	5036	3780	24435	51126
	4	Сулинхээр	64010	1318	4009	3558	19809	35316
	5	Аман ус	8493	34	404	167	2217	5671
	6	Замыншанд	6431	478	1103	761	1800	2289
	дүн	260184	7917	14356	10854	79220	147837	
ХЛ	1	Жавхлант	45971	2935	2376	969	15225	24466
	2	Чулуут	45086	1151	3223	1737	12677	26298
	3	Элст	58547	988	3471	1718	18163	34207
	4	Хөвсгөл	9540	185	1093	454	2714	5094
	дүн	159144	5259	10163	4878	48779	90065	
ЭР	1	Бүрдэнэ	30812	590	2990	1521	10983	14728
	2	Еншөөв	46790	758	3920	2005	16568	23539
	3	Цагаан хөтөл	27988	377	2512	746	9812	14541
	4	Дөрвөлж	36618	827	3445	2102	15118	15126
	5	Улаан-Уул	9735	370	1586	1514	2734	3531
	дүн	151943	2922	14453	7888	55215	71465	
СШ	1	1-р баг	15363	202	918	851	5417	7975
	2	2-р баг	16499	363	1451	493	7306	6886
	3	3-р баг	17669	488	1133	752	6433	8863
	4	4-р баг	14092	129	790	601	5638	6934
	5	5-р баг	30622	1498	1869	1007	10858	15390
	6	6-р баг	16403	395	1033	792	7011	7172
	7	7-р баг	6282	12	657	255	2127	3231
	8	8-р баг	15183	201	1411	428	6594	6549
	дүн	132113	3288	9262	5179	51384	63000	
ЗҮ	1	1-р баг	3233	87	491	574	850	1231
	2	2-р баг	6508	173	451	623	2101	3160
	3	3-р баг	38372	566	1594	628	22483	13101
	4	4-р баг	5327	113	103	291	2328	2492
	5	5-р баг	900	2	130	20	228	520
	дүн	54340	941	2769	2136	27990	20504	
Аймгийн дүн			2404249	43510	152608	91891	1021635	1094605

АРВАН ХОЁР. АЖ ҮЙЛДВЭР

12.1 НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, тухайн оны үнээр

	Нийт бүтээгдэхүүн					
	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2019 I-XII 2016 I-XII	2019 I-XII 2018 I-XII
	сая.төг					
Дүн	35998.5	162252.1	213833.2	195674.8	5.4²	91.5
а.Өмчийн төрлөөр						
-төрийн	9033.1	6749.6	6413.4	7725.4	85.5	120.5
-хувийн	26965.4	155502.5	207419.8	187949.4	6.9 ²	90.6
б.Аж ахуйн нэгжийн хэлбэр						
-Хоршоо	7.0	12.2	14.2	9.3	132.9	65.5
-Компани	26374.9	154881.3	206821.4	187204.9	7.1 ²	90.5
-Улсын үйлдвэрийн газар	9033.1	6749.6	6413.4	7725.4	85.5	120.5
-Өрхийн аж ахуй	583.5	609.0	584.2	735.2	126.0	125.8

12.2 БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, тухайн оны үнээр

	Борлуулсан бүтээгдэхүүн					
	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2019 I-XII 2016 I-XII	2019 I-XII 2018 I-XII
	сая.төг					
Дүн	55132.1	273507.2	320882.8	298768.0	5.4²	93.1
а.Өмчийн төрлөөр						
-төрийн	6855.0	8402.2	7316.0	9130.3	133.2	124.8
-хувийн	48277.1	265105.0	313566.8	289637.7	6.0 ²	92.4
б.Аж ахуйн нэгжийн хэлбэр						
-Хоршоо	9.8	17.4	17.6	12.9	131.6	73.3
-Компани	47496.6	264339.2	312823.5	288678.9	6.1 ²	92.3
-Улсын үйлдвэрийн газар	6855.0	8402.2	7316.0	9130.3	133.2	124.8
-Өрхийн аж ахуй	770.7	748.4	725.7	945.9	122.7	130.3

12.3 БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, гол нэр төрлөөр, аймгийн дүнгээр

	Хэмжих нэгж	Онууд				2019 I-XII	2019 I-XII
		2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2015 I-XII	2018 I-XII
Дулаан	мян.ккал	110.5	111.6	120.7	183.6	166.2	152.1
Сувагжуулалт	мян.м3	601.3	577.5	668.7	754.1	125.4	112.8
Ус түгээлт	мян.м3	810.8	784.6	886.6	991.5	122.3	111.8
Хайрга	мян.м3	17.4	8.7	17.9	24.8	0.0	138.5
Талх	тн	112.3	142.4	112.0	143.9	128.1	128.5
Нарийн боов	тн	62.6	56.8	77.8	76.0	121.4	97.7
Бялуу	тн	2.7	3.3	2.3	2.0	74.1	87.0
Хэвийн боов	тн	2.5	0.9	1.5	0.6	23.6	40.0
Хиам	тн	8.3	8.9	10.6	18.6	2.2 ²	175.5
Модон эдлэл	мян.төг	38977.7	51954.6	70323.0	36289.0	93.1	51.6
Жижиг төмөр эдлэл	мян.төг	745.0	822.0	280.0	5690.0	7.6 ²	7.6 ²
Дээл тэрлэг	шир	416	221	374	483	116.1	129.1
Цонх	м2	1377.3	1875.6	2896.5	2488.4	180.7	85.9
Оёдол	мян.төг	33279.8	17860.2	28742.0	27929.5	83.9	97.2
Нүүрс	мян.тн	442.9	1455.9	1559.8	1000.7	2.3 ²	64.2
Блок	мян.шир	49.3	23.9	7.1	4.5	9.1	63.4
Бетон зуурмаг	м3	362.2	3951.5	14317.7	22607.3	62.4 ²	157.9
Савласан цэвэр ус	мян.л	2651.4	2328.9	1581.8	2040.5	77.0	129.0
Цемент	мян.тн	0.0	285.7	603.9	684.3	0.0	113.3
Сүүн бүтээгдэхүүн	мян.л	48.6	70.5	68.5	81.0	166.7	118.2
Хэрчсэн гурил	мян.тн	22.6	32.1	17.6	26.3	116.4	149.4
Эсгий эдлэл	мян.төг	6618.5	3590	2600	0.0	0.0	0.0

12.4 БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, сумаар, нийт бүтээгдэхүүн гол нэр төрлөөр

	Мэдээлэлд хамрагдсан нэгж		Нийт бүтээгдэхүүн оны үнээр		Дулаан		Ус түгээлт		Сувагжуулалт		Талх		Нарийн боов	
	2018 XII	2019 XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII
	Тоо		сая.төг		мян.ккал		мян.м3		мян.м3		тн		тн	
Дүн	108	96	213833.16	195674.9	120.7	183.6	886.6	991.5	668.7	754.1	112.0	143.9	77.8	76.0
АИ	3	3	23.1	35.8							3.3	4.7	8.8	7.3
АШ	9	5	33.2	16.9							10.9	4.3	6.44	0.2
ДЖ	6	5	78517.6	86864.5							6.4		3.2	2.3
ДХ	3	1	2.2	3.6										
ИХ	6	5	12.1	275.3							1.3	13.1		
МД	7	8	12325	1688.64							0.4		16.6	24.1
ӨР	4	6	28074.6	15527.7							0.3	1.1	0.1	0.9
СД	1	1	5.4	1.4										
УБ	5	5	81.6	7.8							20.1	0.5	2.8	1
ХБ	3	4	4.8	9.58										
ХЛ	4	5	85347	79770.2							7.6	2.5		0.03
ЭР	2	5	5.5	14.43							0.1	3.7		0.3
СШ	38	33	6465.9	7105.9	70.9	73.5	543.5	616.8	432.3	490.7	42.6	56.2	22.8	39.8
ЗҮ	17	10	2935.2	4353.1	49.8	110.1	343.1	374.7	236.4	263.4	19	57.8	17.1	

	Сүүн бүтээгдэхүүн мян.л		Хиам		Хэрчсэн гурил		Модон эдлэл		Дээл		Жижиг оёдол		Банш, бууз	
	2018 I-XII	2019 I-XI	2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII
	мян.л		тн		мян.тн		мян.төг		ш		мян.төг		тн	
Дүн	68.5	81.0	10.6	18.6	17.6	26.3	70323	36289.0	374.0	483	28742.0	27929.5	0.0	4.6
АИ										9		35.0		
АШ					4.3	1.7			25	26	2510.0	2626.0		
ДЖ									63	26	2850.0	1040.0		
ДХ							1750.0	1250.0		69		2687.0		
ИХ					0.6	8.9			81	21	14784.0	3982.0		
МД									93	118	810.0	5413.0		
ӨР						0.1			5	12	1120.0	2248.0		0.05
СД										123		1273.0		
УБ					0.6	2.4				42		6349.5		
ХБ						1.5			10	20				
ХЛ					0.2	0.3	990.0		17	9	6178.0	538.0		
ЭР						2.6			80	8	490	1738		
СШ	68.5	81.0	10.6	18.6	4.5	8.1	67583.0	35039.0		0				0.01
ЗҮ					7.4	0.7				0				4.5

Хүснэгт 12.3-ийн үргэлжлэл

	Шохой		Вакуум цонх		Бялуу		Савласан цэвэр ус		Нүүрс		Блок		Цемент	
	2018 I-XI	2019 I-XI	2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2018 I-XI	2019 I-XI	2018 I-XI	2019 I-XI	2018 I-XI	2019 I-XI	2018 I-XI	2018 I-XII
	тн		м2		тн		мян.л		мян.тн		мян.шир		тн	
Дүн	0	17	2896.5	2488.4	2.32	2.0	1581.8	2040.5	1559.8	1000.7	7.1	4.5	603.9	684.3
АИ														
АШ											1.8			
ДЖ									312	190.1			395.4	550.1
ДХ											2.2	3.0		
ИХ														
МД									102.4					
ӨР		17.0			0.1	0.1	14.3	20.7					208.5	134.2
СД														
УБ					0.02	0.04								
ХБ											3.1	1.5		
ХЛ									1145.4	810.6				
ЭР							2.4							
СШ			2896.5	2488.4	1.0	0.8	547.6	802.8						
ЗҮ					1.2	1.1	1017.5	1217						

12.5 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ БОРЛУУЛАЛТ, дэд салбараар, оны үнээр, сая төгрөг

Салбар	2017 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII	2019 I-XII
	сая.төгрөг			хувь
Дүн	162252.1	213833.4	195674.7	91.5
Уул уурхай олборлох аж үйлдвэр	83263.6	115448.4	89086.7	77.2
Нүүрс олборлолт	83263.6	115448.4	88838.8	77.0
Бусад ашигт малтмал олборлолт			247.9	0.0
Боловсруулах аж үйлдвэр	72238.9	91971.7	98862.6	107.5
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	33273.0	1114.2	1169.0	104.9
мах, махан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	32459.2	252.0	107.7	42.7
сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	175.5	172.2	221.0	128.3
хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	638.6	690.0	840.3	121.8
Хувцас үйлдвэрлэл	31.0	49.4	67.6	136.8
Гутал үйлдвэрлэл	9.4	13.4	22.8	170.1
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	52.0	70.3	36.3	51.6
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад жижиг төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	0.8			
Боловсруулах үйлдвэрийн бусад		0.4	5.7	14.2 ²
Боловсруулах үйлдвэрийн бусад	38872.7	90724.0	97561.2	107.5
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	6749.6	6413.3	7725.4	120.5
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	4772.8	4394.2	5648.0	128.5
Ус ариутгал, усан хангамж	1976.8	2019.1	2077.4	128.5

12.6 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ХӨДӨЛМӨРИЙН БҮТЭЭМЖ, салбар, дэд салбараар, оны үнээр, мян төгрөг

Салбар	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII
	сая.төгрөг			
Дүн	12496.3	29775.4	107380.6	118861.7
Уул уурхай олборлох аж үйлдвэр	54465.8	645454.3	288621.0	194512.45
Нүүрс олборлолт	54465.8	645454.3	288621.0	193971.18
Бусад ашигт малтмал олборлолт				3023.2
Боловсруулах аж үйлдвэр	23272.3	113762.0	113543.8	88689.0
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	11560.1	209264.2	9605.2	9823.5
Хувцас үйлдвэрлэл	2955.0	4768.5	2905.9	8450.0
Гутал үйлдвэрлэл	5450.0	4700.0	4466.7	11400.0
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	3636.4	5777	14060.0	9075.0
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад жижиг төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	700.0	400.0	200.0	1425.0
Боловсруулах үйлдвэрийн бусад	32055.0	86001.5	135812.9	108401.3
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	42252.0	22880.0	22502.8	25412.5
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	33363.1	29830.0	21125.9	24663.8
Ус ариутгал, усан хангамж	8888.9	14643.0	26222.1	27698.667

12.7 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ҮЙЛДВЭРЛЭСЭН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, дэд салбараар

Хугацаа	Нийт	Үүнээс:			
		Уул, уурхай олборлох үйлдвэрлэл	Боловсруулах аж үйлдвэрлэл	Цахилгаан дулаан эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	
2018	I-XII	213833.2	115448.4	91971.5	6413.3
	I	7989.1	5914.2	1206.1	868.8
	II	2354.7	923.8	679.1	751.8
	III	18707.9	9422.8	8323.2	961.9
	IV	21428.5	10865.7	9600.1	962.7
	V	29068.9	13126.7	15733.9	208.3
	VI	21832.1	8702.4	12914.7	215.0
	VII	11104.3	1110.9	9823.3	170.1
	VIII	21760.4	14350.5	7218.3	191.6
	IX	25702.6	15436.2	10085.1	181.3
	X	25346.4	14074.3	10694.1	578.0
	XI	15687.1	9947.7	5008.0	731.4
	XII	12851.2	11573.2	685.6	592.4
2019	I-XII	195674.7	89086.7	98862.6	7725.4
	I	13338.8	9624.8	2888.6	825.4
	II	6905.3	4192.8	1476.8	1235.7
	III	19675.9	9766.0	8957.0	952.9
	IV	15955.0	6811.0	8431.0	713.0
	V	16091.6	7495.2	8322.5	273.9
	VI	23148.0	9650.3	13374.6	123.1
	VII	17076.5	6506.0	10399.4	171.1
	VIII	18791.5	8675.7	9945.1	170.7
	IX	19118.3	8025.0	10876.7	216.6
	X	20719.2	7379.0	12582.7	757.5
	XI	17135.6	6417.5	9759.3	958.8
	XII	7719.0	4543.4	1848.9	1326.7

АРВАН ГУРАВ.ТЭЭВЭР, ХОЛБОО

13.1 АВТО ТЭЭВЭР, оны эцэст

	ХЭМЖИХ НЭГЖ	Онууд					2019 2018
		2015	2016	2017	2018	2019	
1. Ачаа эргэлт	мян.тн.км	11238.0	18818.0	41977.7	59936.2	54571.1	91.0
2. Тээсэн ачаа	мян.тн	50.9	85.3	144.5	184.9	184.3	99.7
3. Зорчигч эргэлт	мян.хүн.км	1314.0	1242.0	22824.3	18028.0	15204.0	84.3
4. Зорчигчид	мян.хүн	55.5	51.3	108.6	108.2	50.0	46.2
5. Тээврийн үйлчилгээний орлого	сая.төг	6489.5	6781.0	9799.7	10620.3	12016.3	113.1
6. Хамрагдсан нэгж	тоо	6	6	11	15	14	93.3

13.2. ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН БҮРТГЭЛИЙН САНД БҮРТГЭЛТЭЙ
ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛИЙН ТОО, сумдаар оны эцэст

	2018	2019	Үүнээс:				Үзлэгт хамрагд сан
			Авто машин	Мото цикль	Чиргүүл	Бусад	
Дүн	17910	23844	21273	989	1437	145	10109
Айраг	789	1129	855	203	56	15	468
Алтанширээ	333	420	389	24	7	0	200
Даланжаргалан	743	876	800	46	17	13	374
Дэлгэрэх	442	602	531	50	20	1	299
Иххэт	423	624	525	63	34	2	219
Өргөн	421	535	467	62	6	0	228
Сайхандулаан	387	490	442	40	6	2	239
Мандах	356	489	429	44	15	1	241
Улаанбадрах	315	392	373	14	4	1	195
Хатанбулаг	687	842	794	26	22	0	405
Хөвсгөл	377	437	429	6	1	1	223
Эрдэнэ	411	527	465	57	5	0	219
Сайншанд	5421	7911	7161	290	389	71	3294
Замын-Үүд	6805	8570	7613	64	855	38	349
УБ хот болон бусад газар							3156

Эх үүсвэр: Авто тээврийн үндэсний газар

13.3. НЕФТЬ ХАНГАМЖ, оны эцэст

	ХЭМЖИХ НЭГЖ	2016	2017	2018	2019	2019 2018
- Бинзен	тн	8743.6	19101.6	18164	17715.7	97.5
- Дизель	тн	15402.7	26811.7	26392.4	23413.9	88.7
- Тос	тн	153	197.5	216.6	200.0	92.3
2. Борлуулалт- бүгд	сая төг	32168.4	91612.4	84151.4	96292.5	114.4
- Бинзен	тн	7866.3	19567.3	18620.2	18202.4	97.8
- Дизель	тн	7453.1	21551.7	19129.6	25793.0	134.8
- Тос	тн	178.4	226.4	185.1	223.2	120.6
Хамрагдсан аж ахуйн нэгж	тоо	4	5	5	5.0	100.0

13.4 ХОЛБОО, ШУУДАН, оны эцэст

	Хэмжих нэгж	2015	2016	2017	2018	2019	2019 2018
Үйлчилгээний орлого	сая.төг	1509.2	1332.8	1459.0	518.1	520.5	100.5
Телефон яриа	мян.мин	512.5	512.5	1076.2	635.8	327.6	51.5
Телефон цэг	тоо	2449	2218	2014	1864	2046	109.8
Захидал	мян.шир	0.9	1.1	3.8	2.5	4.0	160.0
Боодол	ширхэг	836	417	940	864	724	83.8
Албан бичиг	мян.шир	10.2	10.3	9.7	10.7	13.1	122.4
Илгээлт	ширхэг	171	147	171	176	242	137.5
Буухиа	тоо	112	59	103	100	224	2.2 ²
Хамрагдсан нэгж	тоо	4	4	4	3	3	100.0

13.5 ҮҮРЭН ТЕЛЕФОН, оны эцэст

	Хэмжих нэгж	2015	2016	2017	2018	2019	2019 2018
Үүрэн телефон хэрэглэгчээс орсон орлого	сая.төг	3606.0	4119.0	3343.5	6700.0	7590.0	113.3
Үүрэн телефон хэрэглэгчидийн тоо /давхардсан тоогоор/	тоо	67400	69670	81396	101996	102607	100.6
Хамрагдсан нэгж	тоо	4	4	4	4	4	100.0

13.6 КАБЕЛИЙН ТЕЛЕВИЗ, оны эцэст

	Хэмжих нэгж	2015	2016	2017	2018	2019	2019 2018
1. Нийт орлого	сая. төг	367.9	281.5	257.7	112.5	113.8	101.2
2. КТВ-цэгийн тоо	тоо	5330	4615	6965	1600	1540	96.3
3. Ажиллагсдын тоо	тоо	26	24	17	10	7	70.0
4. хамрагдсан нэгж	тоо	6	6	4	2	2	100.0

13.7 ТЕЛЕФОН УТАСНЫ СҮЛЖЭЭНИЙ БАЙРШИЛ 2019 оны 12-р сарын 31 -ний байдлаар

	МЦХК	Mobicom	Skytel	Unitel	G.mobile	дүн
1 Айраг						4
2 Алтанширээ						5
3 Даланжаргалан						4
4 Дэлгэрэх						5
5 Иххэт						3
6 Мандах						4
7 Өргөн						4
8 Сайхандулаан						4
9 Улаанбадрах						4
10 Хатанбулаг						3
11 Хөвсгөл						3
12 Эрдэнэ						4
13 Сайншанд						5
14 Зүүнбаян						5
15 Замын үүд						5
Дүн	7	15	13	15	12	62

АРВАН ДӨРӨВ. БАЙГАЛЬ ОРЧИН

14.1.ЦАГ УУРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, сумаар, 2019 оны эцэст

Станцын нэр	Агаарын температур			Хөрсний температур			Салхины хурд		Тунадасны хэмжээ		Цасан бүрхүүл		
	Дундаж	Хамгийн их	Хамгийн бага	Дундаж	Хамгийн их	Хамгийн бага	их хурд	10м/с-ээс дээш салхитай өдөр	нийлбэр	Тунадастай өдөр	цасан бүрхэц багл	цасны зузаан	цасан нягт г/см3
	хэм						метр/секу		миллиметр				
Айраг	-13.5	-1	-30	-12	5	-	8	-	2.5	3	4	0...4	0.15
Алтанширээ	-14.5	-2	-30	-14	5	-31	8	-	5.1	3	0..10	0...4	0.15
Дэлгэрэх	-14.2	2	-28	-15	4	-29	14	14	3	6	4...9	0...3	0.18
Иххэт	-14.3	-1	-30	-15	3	-31	10	3	3.5	7	10	0...13	0.24
Мандах	-12.0	1	-29	-13	7	-31	14	11	1	6	4...9	0...1	-
Өргөн	-13.3	-2	-	-10	-	-	8	-	1.9	4	10	0...1	-
Сайхандулаан	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Улаанбадрах	-11.7	-	-26	-10	-	-	9	-	0.8	4	1...4	-	-
Хатанбулаг	-10.3	-	-29	-11	9	-30	9	-	4.2	4	5...9	2...4	-
Хөвсгөл	-11.1	3	-28	-11	9	-28	13	11	1.3	5	4...9	0...1	-
Эрдэнэ	-16.0	0	-32	-17	6	-33	12	5	4.8	6	10	2...4	0.16
Сайншанд	-14.2	0	-30	-13	4	-31	13	13	2.1	8	4...9	0...1	-
Замын-Үүд	-13.5	1	-28	-14	8	-30	14	2	2.6	6	4...9	0...1	-

Эх үүсвэр: Цаг уур орчны шинжилгээний газар

ТАЙЛБАР: Сайхандулаан сумын харуулын ажиглагч нь удаан хугацаагаар өвчтэй байсан.

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС